НАРОДНА АРМІЯ
1 вересня, 2016
#34 {5463}

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ — СТАТИ СПРАВЖНІМИ ОФІЦЕРАМИ

Сьогодні — День знань

У першокурсників Житомирського військового інституту сьогодні стартував перший навчальний рік у їхньому вже військовому житті

стор. 5

На полі бою й у повсякденній діяльності від сержанта залежить надто багато. Досвід АТО дає численні приклади, коли сержанти за тих чи інших обставин брали на себе управління боєм і здобували перемогу

З 2017 РОКУ ВІЙСЬКО ЩОМІСЯЧНО ПОПОВНЮВАТИМУТЬ 120 НАВЧЕНИХ ПО-НОВОМУ СЕРЖАНТІВ

У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ТРИВАЄ ЧЕРГОВИЙ ЕТАП ТРАНСФОРМАЦІЇ КОРПУСУ МОЛОДШИХ КОМАНДИРІВ

стор. 4

У РЕАЛЬНОМУ БОЮ ЗРУЧНИХ СИТУАЦІЙ НЕ БУВАЄ

На півдні України завершилися навчання, в яких морські піхотинці та берегові артилеристи вчилися давати відсіч ворогу

стор. 6

ЗА ДВА РОКИ КАРТОГРАФИ «ПЕРЕОЗБРОЇЛИСЯ» НА 80 ВІДСОТКІВ

Третього травня минулого року всі топографічні мапи, які доставляються у війська, оновлені й відповідають сучасному стану місцевості

стор. 7

АГРЕСИВНІ «ХМАРИ» СУНУТЬ ЗІ СХОДУ,

або Чим Кремль збирається і надалі тиснути на Україну

стор. 9

«ФУРІЯ» ЛЕТИТЬ НА ВІЙНУ

Цей безпілотник дозволяє здійснювати повітряну розвідку та корегування вогню артилерії на відстані понад 30 кілометрів від пункту керування

стор. 10

НОВИЙ ІМІДЖ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

Збройні Сили нарешті матимуть власні автентичні однострої

стор. 11

ШЛЯХ «ГРОМА»: ВІД ПСИХОЛОГА ДО РОЗВІДНИКА

«Тактична» борода прикриває бойовий шрам. Суворий, але водночас добрий погляд. Погляд людини, яка бачить війну щодня, але не зламалася під її тягарем. Такий вигляд має майор Олександр «Гром» — справжній бойовий офіцер

стор. 12

ОТРИМАТИ ЗЕМЛЮ — ПІВСПРАВИ. ПОТРІБНО НАВЧИТИ АТОВЦІВ СПРИЙМАТИ ЇЇ ЯК РЕСУРС РОЗВИТКУ

Про те, як працюється колишньому комбату «Київської Русі» в іпостасі заступника губернатора столичної області

стор. 14

ВІЙНА — ВІЙНОЮ, А СПОРТ — ЗА РОЗКЛАДОМ

Військові обов'язково повинні не лише бути впевненими у власній чудовій фізичній кондиції, а й мають підтримувати її в належному стані

стор. 16

АКТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДОПОМАГАЄ ВАЖКОПОРАНЕНИМ БІЙЦЯМ ПОВЕРНУТИСЯ ДО ПОВНОЦІННОГО ЖИТТЯ

Відбулася перша табірна зміна міжнародного проекту програми активної реабілітації «Повернення до життя»

стор. 17

«КОМАНДИР МАЄ ПЕРШИМ ЗНАТИ ПРО ПРОБЛЕМИ В ПІДРОЗДІЛІ»

ВІДБУЛОСЯ РОЗШИРЕНЕ ЗАСІДАННЯ КОЛЕГІЇ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ ЗА УЧАСТЮ МІНІСТРА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛА АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАНА ПОЛТОРАКА

«Ми маємо використовувати всі наявні можливості для зміцнення рівня боєздатності Збройних Сил. Особливо важливим завданням є раціональне використання міжнародної допомоги країн-партнерів». На цьому наголосив генерал армії України Степан Полторак під час розширеного засідання колегії оборонного відомства.

— За 25 років незалежності не було прикладів, коли після прийняття документів оборонного планування здійснювався перехід до безпосереднього реформування Збройних Сил, — зазначив Міністр оборони України. — Прийняття Стратегічного оборонного бюлетеня дало можливість розпочати процес координації з наближення української армії до стандартів країн Альянсу. І за це я хочу подякувати всім, хто брав участь у цій роботі, особливо іноземним радникам та представникам Офісу зв'язку НАТО в Україні.

Очільник оборонного відомства також зазначив, що політична важливість рішень Варшавського саміту полягає в усвідомленні членами Альянсу реального рівня загрози, яку несе для Європи та світу агресивна політика Російської Федерації, єдності з питань оцінки такої агресії, а також виході України на якісно новий етап відносин з НАТО.

Міністр оборони поставив завдання керівникам усіх рівнів забезпечити ефективну роботу з радниками Альянсу, максимально конкретизувати проектну роботу в межах річних національних програм співробітництва України з НАТО та процесу планування й оцінки сил НАТО.

— Усе це робиться для зміцнення оборонного потенціалу та реалізації реформ, які окреслені в стратегічних оборонних документах, — наголосив він.

Під час розширеного засідання колегії Міністерства оборони генерал армії України Степан Полторак звернувся до керівників підрозділів з вимогою приділити максимум уваги питанням якості матеріальної бази.

— Цього року на поліпшення матеріальної бази навчальних центрів виділено 250 мільйонів гривень, — сказав Міністр оборони. — Зокрема йдеться про навчальний центр підготовки підрозділів на території Міжнародного центру миротворчості та безпеки у Яворові, полігон Широкий Лан та Навчальний центр Сил спеціальних операцій. Від командувачів видів вимагаю постійного контролю за ходом виконання робіт.

ЦЬОГО РОКУ НА ПОЛІПШЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ НАВЧАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ ВИДІЛЕНО 250 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ

Також генерал армії України Степан Полторак поставив завдання командувачу Військово-Морських Сил приділити особливу увагу питанню будівництва штабу ВМС та розв'язанню побутових проблем військовослужбовців, які були передислоковані з Криму на материкову частину України.

— З наступного року жоден військовослужбовець не має жити на кораблі, — наголосив Міністр оборони України. — Вирішення даного питання триматиму на особистому контролі.

Генерал армії України Степан Полторак повідомив, що прийняв рішення про виділення коштів з бюджету на 2017 рік на відновлення матеріальної бази навчального центру ВДВ, що на Житомирщині.

— Сучасний стан полігону не задовольняє тих потреб, що необхідні для проведення якісної підготовки особового складу. Вважаю, якість підготовки військ залежить від рівня матеріальної бази, — наголосив Міністр оборони. — Від кожного вимагаю докласти максимум зусиль для вдосконалення матеріальної бази.

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак

Одним із основних питань порядку денного було питання підготовки казармено-житлового фонду до зими.

— Командир має першим знати про проблеми в підрозділі та доповідати про них, бо він відповідає за особовий склад, — наголосив очільник оборонного відомства.

За словами генерала армії України Степана Полторака, також дуже важливим є постійний контроль з боку командира усіх процесів, які відбуваються в підрозділі, навіть якщо це не в його компетенції.

— Ви в першу чергу зацікавлені в тому, щоб ваш особовий склад був усім забезпечений, щоб у підрозділі було нормальне харчування. Ви маєте самі контролювати роботу квартирно-експлуатаційних відділів щодо здійснення ремонтних робіт, а також підготовку казармено-житлового фонду до зими. За вами люди, і ви за них відповідаєте. Також звертаю увагу керівників щодо активізації роботи з представниками місцевої влади. Забезпечення завдань ЗС України — наше основне завдання! — звернувся Міністр оборони України до присутніх на засіданні колегії.

Загалом загальна готовність фондів Міноборони до зимової експлуатації становить 82 відсотки.

Інф. «НА»

ЗБРОЙНІ СИЛИ ЗАЦІКАВЛЕНІ В ПОГЛИБЛЕННІ СПІВПРАЦІ З БУНДЕСВЕРОМ

Відбулася зустріч начальника Генерального штабу — Головнокомандувача Збройних Сил України генерала армії України Віктора Муженка із аташе з питань оборони при Посольстві ФРН в Україні полковником Крістіаном Фарконде, повідомляє Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України.

Начальник Генерального штабу ЗС України подякував полковнику Фарконде за співпрацю, відзначивши важливість глибокого розуміння воєнно-політичної ситуації в країні та всебічного донесення цієї інформації до керівництва Федеративної Республіки Німеччини.

Зі свого боку аташе з питань оборони при Посольстві ФРН в Україні зауважив, що Німеччина добре знає, до яких страшних наслідків призводить війна: «Друга світова війна стала для нас гірким уроком, і ми не бажаємо повторення таких трагічних подій сьогодні».

Генерал армії України Віктор Муженко наголосив, що для нашої держави знаковою є принципова позиція канцлера ФРН Ангели Меркель стосовно України, її територіальної цілісності та суверенітету. Українська сторона також висловила зацікавлення у продовженні плідної співпраці з Бундесвером, особливо щодо підготовки військових кадрів.

Начальник Генерального штабу наголосив, що Збройні Сили України відкриті для вивчення та запозичення досвіду передових армій світу та зі свого боку готові поділитись унікальним досвідом, набутим за час ведення бойових дій на Сході країни.

АРМІЙЦІ СТАЛИ ЧЕМПІОНАМИ ЄВРОПИ З УНІВЕРСАЛЬНОГО БОЮ

Військові спортсмени, які входили до складу збірної команди України на чемпіонаті Європи з універсального бою, стали призерами міжнародних змагань. У чемпіонаті, що проводився у місті Чорноморську Одеської області, взяли участь представники 14 європейських країн. Українська збірна виборола перші місця як серед молодіжних, так і дорослих команд. У загальну скарбничку нагород армійці принесли 4 золоті, 1 срібну та 3 бронзові медалі, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України.

Універсальний бій — це самостійний комплексний вид спорту, який містить у собі елементи бойових єдиноборств. Змагальна програма має дві частини: перша — це подолання смуги перешкод, метання ножа і стрільба, друга — два раунди рукопашного бою на рингу.

КУРСАНТИ ВЖЕ НАЛІТАЛИ МАЙЖЕ 40 ГОДИН НА ХАЗ-30

На базі Харківського аероклубу ім. Валентини Гризодубової Товариства сприяння обороні України добігає кінця льотна практика у майже тридцяти другокурсників Харківського національного університету Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба.

За час практики курсанти успішно опановують легкомоторні літаки ХАЗ-30. Польоти відбуваються на швидкості до 200 кілометрів за годину в діапазоні висот від 150 до 1000 метрів.

Як зауважили в командуванні льотного факультету ХНУПС, нагепер хлопці в середньому мають близько 40 годин льотного часу. До завершення ж практики наприкінці вересня в їхніх льотних книжках буде по 45 годин перебування в п'ятому океані.

Дмитро ГОРБУНОВ

УКРАЇНА ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У ПРОЦЕСІ ПЛАНУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ СИЛ

Цього тижня розпочався візит в Україну делегації НАТО з питань оборонного планування для участі в експертному засіданні з питань участі України у процесі планування та оцінювання сил. Делегацію Альянсу очолює представник Управління планування Департаменту оборонної політики та планування Міжнародного секретаріату НАТО Девід Браун, повідомляє Управління комунікацій та преси Міністерства оборони України.

У Києві з представниками делегації Альянсу зустрівся заступник Міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігор Долгов. Також відбулися переговори у складі делегацій.

Як зауважив заступник керівника вітчизняного оборонного відомства, співпраця України з Альянсом визначається Хартією про особливе партнерство між Україною та НАТО. З ухваленням нової Стратегії національної безпеки і нової Воєнної доктрини визначені всі напрями реформування сектору безпеки і оборони, зокрема і Збройних Сил України.

Сторони обговорили хід виконання заходів реформування Збройних Сил України і напрями подальшого надання їм експертно-дорадчої та практичної підтримки з боку НАТО також і з урахуванням підсумків цьогорічного саміту НАТО у Варшаві, під час якого відбулося засідання комісії Україна — НАТО.

Ігор Долгов зауважив, що співпраця нашої держави з Альянсом розглядається як ефективний механізм для трансформації суспільства, поглиблення демократизації, забезпечення прав і свобод громадян, свободи засобів масової інформації, верховенства права.

УСПІХ РЕФОРМУВАННЯ АРМІЇ БУВ БИ НЕМОЖЛИВИЙ БЕЗ УСПІШНОГО РЕФОРМУВАННЯ ОПК

З НАГОДИ СВОГО 5-РІЧЧЯ ДК «УКРОБОРОНПРОМ» ПРОДЕМОНСТРУВАВ РОЗРОБКИ ВІТЧИЗНЯНОЇ «ОБОРОНКИ»

Вранці 29 серпня на території Державного підприємства «Київський бронетанковий завод» було багатолюдно. Адже саме цього дня там проводилися урочистості з нагоди 5-річчя Державного концерну «Укроборонпром».

ЗА ОСТАННІ 2 РОКИ «УКРОБОРОНПРОМ» ПЕРЕДАВ ЗБРОЙНИМ СИЛАМ ТА ІНШИМ ВІЙСЬКОВИМ ФОРМУВАННЯМ 8220 ОДИНИЦЬ НОВОГО ТА МОДЕРНІЗОВАНОГО Й ПОНАД 4700 ВІДРЕМОНТОВАНИХ ОДИНИЦЬ ОЗБРОЄННЯ І ТЕХНІКИ

Учасники та гості заходу мали можливість ознайомитися з новітніми розробками вітчизняного ОПК: аеродинамічноподібною літаючою моделлю багатофункціонального безпілотного авіаційного комплексу «Горлиця», сконструйованою на ДП «Антонов» у кооперації з провідними підприємствами України, та зразком безпілотного тактичного багатоцільового транспортного засобу «Фантом». Їхня презентація викликала неабиякий інтерес у присутніх. А родзинкою заходу став показовий заїзд «Фантома». І всі, кому пощастило, змогли на власні очі побачити, як дистанційно керований мінібронетранспортер бадьоро долає перешкоди у вигляді сходів оглядового майданчика та виконує завдання щодо спостереження за місцевістю, доставки малогабаритних вантажів і евакуації поранених, роль яких виконали працівники підприємства.

Також було презентовано дослідний зразок нового бойового модуля «Вій», встановлений на бронетранспортер «Дозор-Б». Він призначений для ураження особового складу та транспортних засобів противника, наземних об'єктів і повітряних цілей на висотах до 1000 м. Модуль керується дистанційно на відстані до 50 м. Прицільна дальність його дії — до 2 км, темп стрільби — 3400 пострілів на хвилину.

Показали й інші напрацювання концерну: бронетанкову техніку, новий 60-мм міномет за стандартами НАТО, авіаційні ракети Р-27, виготовлені з вітчизняних комплектуючих, снайперську зброю.

Оскільки захід проводився на території бронетанкового заводу, його організатори ознайомили присутніх із можливостями підприємства у проведенні капітального ремонту та відновленні бронетехніки, насамперед тієї, що побувала в районі проведення АТО. Показали й цех, де складають БТР-3ДА.

Як повідомив генеральний директор концерну Роман Романов, за останні 2 роки «Укроборонпром» передав Збройним Силам та іншим військовим формуванням 8220 одиниць нового та модернізованого й понад 4700 відремонтованих одиниць озброєння і техніки.

— Наші здобутки тісно взаємопов'язані, адже успіх реформування Збройних Сил був би неможливий без успішного реформування оборонно-промислового комплексу, — високо оцінив співпрацю з підприємствами концерну Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак. — Не можна створити в лабораторії БТР, який буде відповідати усім вимогам та відразу поїде на передову. Потрібен час та випробування в бойових умовах. На сьогодні, коли є розуміння того, що треба доопрацювати зброю, — реакція виробника миттєва. На високий рівень поставлений процес вдосконалення нових зразків техніки.

Андрій ЛИСЕНКО

ПРИВІТАННЯ

з нагоди 24-ї річниці воєнної розвідки України

Шановні військовослужбовці, працівники та ветерани воєнної розвідки України!

Прийміть щирі вітання з нагоди вашого професійного свята!

У цей складний для нашої держави час, коли відбувається випробування війною, воїни-розвідники професійно та бездоганно виконують найвідповідальніші завдання в ході антитерористичної операції на Сході України, слугують яскравим прикладом самовідданого служіння Батьківщині.

Завдяки об'єктивній та оперативній інформації, здобутій розвідниками в складних бойових умовах, приймаються важливі стратегічні рішення, які наближають нашу перемогу.

Вдячний усім вам за патріотизм, високий професіоналізм, мужність і відвагу в справі захисту незалежності та територіальної цілісності нашої держави, сумлінне виконання почесного конституційного обов'язку.

Схиляю голову перед героями-розвідниками, які поклали своє життя за мирне майбутнє України.

З нагоди професійного свята бажаю всьому особовому складу воєнної розвідки України щастя, здоров'я, мирного неба, незламності духу та нових успіхів і перемог в ім'я України!

Міністр оборони України
генерал армії України С.ПОЛТОРАК

УРЯД ЗАТВЕРДИВ ПОРЯДОК ВІДШКОДУВАННЯ УЧАСНИКАМ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ ТРАНСПОРТНИХ ВИТРАТ

Кабінет Міністрів України своєю постановою затвердив Порядок виплати грошової компенсації вартості проїзду учасникам антитерористичної операції до реабілітаційних установ для проходження психологічної реабілітації та назад, ідеться на сайті Урядового порталу.

Проект акта було розроблено на виконання пункту 1 статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та на виконання підпункту 3 пункту 3 Указу Президента України від 13 грудня 2015 року № 678/2015 «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю».

У Мінсоцполітики роз'яснили, що прийняття урядом такого рішення дасть змогу визначити механізм відшкодування структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах рад вартості проїзду учасників антитерористичної операції до реабілітаційних установ та назад. Це дозволить пройти психологічну реабілітацію більшій кількості учасників АТО, які її потребують.

Передбачається, що реалізація положень постанови відбуватиметься за рахунок бюджетної програми «Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції та забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням», за якою головним розпорядником коштів визначено Міністерство соціальної політики України, в межах затверджених витрат з Державного бюджету України на відповідний рік.

МАЙЖЕ 2500 АТОВЦІВ ВЖЕ СКОРИСТАЛИСЯ ПРАВОМ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ

Станом на серпень майже 2,5 тисячі учасників АТО вже скористалися правом професійної адаптації: освоїли нову професію або ж підвищили рівень кваліфікації.

Найактивніше — в Сумській області, де близько двохсот охочих виявили бажання підвищити свої спроможності на ринку праці. Найчастіше бійці звертаються, щоб опанувати професію водія або відкрити відповідну категорію, аби мати змогу працювати водієм на вантажних автомобілях.

Наступні за активністю — курси англійської мови, майстер масажу, тестувальник програмного забезпечення, розробник Front-end WEB, машиніст холодильних установок, слюсар з експлуатації та ремонту газового устаткування та робітник фермерського господарства.

Наталія Грицунь, начальник відділу соціальної, професійної адаптації та психологічної реабілітації департаменту соцзахисту та фінансового забезпечення Держслужби України в справах ветеранів війни та учасників АТО, запевняє, що навчання стає максимально наближеним до місця проживання учасника АТО.

— З моменту отримання відповідного статусу боєць набуває права на безоплатну послугу з соціальної та професійної адаптації. В більшості випадків це залежить від специфіки регіону та підготовленості районних органів соціального захисту населення, оскільки саме вони організовують процес навчання. Служба була створена два роки тому, а фінансування зазначених послуг розпочато з січня 2016 року. Тож групи продовжують формуватися, — зазначають у відомстві.

Ярослава ЗОРІНА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОВІТРЯНИЙ АС ПІДКОРИВ СЕРЦЯ СЛОВАКІВ

Полковник Олександр Оксанченко

Майже 50 учасників із 13 країн світу та понад 120 тисяч відвідувачів зібрала головна авіаційна подія Словацької Республіки, що відбулася на авіабазі Сліач.

— Цього разу наша країна була представлена винищувачами Су-27 та Су-27УБ на статичному і динамічному показах, а також військово-транспортним літаком Ан-26, — розповідає старший офіцер відділу міжнародного військового співробітництва Командування Повітряних Сил ЗС України підполковник Василь Богацький. — До речі, наші Су-27 викликали значний інтерес гостей авіашоу і поряд із легендарними американськими бомбардувальниками B-52H стали справжньою родзинкою дійства.

Як зазначив директор SIAF-2016 Хуберт Стокса, літаки Су-27 українських Повітряних Сил ЗС України у тамтешньому авіашоу беруть участь уже вдруге. Аби зробити унікальні кадри пілотування цієї бойової машини багато знімальних груп спеціально акредитувалися на SIAF-2016. І українські військові льотчики виправдали всі їхні сподівання.

Так, льотчик Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Олександр Оксанченко, виконуючи оновлену програму показових виступів, продемонстрував можливості літака і професійний рівень пілотування, не виходячи за межі прямої видимості. До фігур вищого пілотажу він додав кілька нових елементів, а також ускладнив програму ефектними зв'язками на кшталт косих петель під 90 градусів. Найбільше публіку вразило бездоганне виконання петлі Нестерова, кількох «дзвонів», бойові розвороти з поворотом у внутрішній бік («вухо»), бойові розвороти з бочками тощо.

Українських авіаторів неабияк підтримували словацькі фани, які три роки тому сфотографували наш винищувач Су-27 у повітрі, а потім презентували намальовану картину. Власне, публіка й визначила переможця серед військових льотчиків. Ним став полковник Олександр Оксанченко, який отримав від командувача ВПС Словацької Республіки генерал-майора Мірослава Корби спеціальну нагороду.

Андрій ЯЦИК

З 2017 РОКУ ВІЙСЬКО ЩОМІСЯЧНО ПОПОВНЮВАТИМУТЬ

120 НАВЧЕНИХ ПО-НОВОМУ СЕРЖАНТІВ

У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ТРИВАЄ ЧЕРГОВИЙ ЕТАП ТРАНСФОРМАЦІЇ КОРПУСУ МОЛОДШИХ КОМАНДИРІВ

Сучасний бій вимагає від бійців універсальних знань та вмінь

Коли приїхав до «Десни», там саме відбувався перший випуск спеціального курсу українських сержантів-інструкторів з базової тактичної підготовки. Протягом попередніх трьох місяців на базі 197-го центру підготовки сержантського складу ЗС України їх навчали литовські фахівці.

Поки тривала урочиста частина заходу, спілкувався із заступником начальника 169-го центру — начальником навчального відділу полковником Олексієм Ланченком.

— Товаришу полковнику, кілька днів тому я мав цікаву розмову з бійцями 59-ї окремої мотопіхотної бригади на «нульових» опорних пунктах під Попасною. Двоє з них, відвоювавши рік у районі АТО, залишилися служити за контрактом та пройшли перепідготовку у вашому центрі. Обидва вони — кулеметники. Хлопці мені скаржилися, що на початку перепідготовки у «Десні» їх вчили мало не азам стрілецької справи.

— Насправді ці кулеметники проходили планове трьохдобове тестування. Наші сержанти-інструктори не тільки самі провоювали як мінімум рік, але й без перебільшення є неабиякими майстрами з кульової стрільби. Через тестування вони визначали пробіли та недоліки у підготовці бійців і одночасно складали для кожного з них індивідуальні програми перепідготовки. Це тільки здається, що досвідчені учасники бойових дій усе знають. Багато хто з них не вміє вести, наприклад, прицільний вогонь по малій рухомій цілі, визначати упередження при косому або фланговому напрямку пересування цілей тощо. Та й не забуватимемо просту істину: повторення є основою навчань.

— Наскільки мені відомо, вже понад рік ви готуєте солдатів і особливо сержантів за цілковито новими методиками.

— На полі бою й у повсякденній діяльності від сержанта залежить надто багато. Досвід АТО дає численні приклади, коли сержанти за тих чи інших обставин брали на себе управління боєм і здобували перемогу. А це говорить і про те, що вони гарно підготували до зіткнення своїх підлеглих. Тому на сержантські посади «Десни» ми відбираємо тільки найкращих фахівців і обов`язково з досвідом участі в антитерористичній операції. А вже вони, згідно з реформою корпусу молодших командирів, безпосередньо за новорозробленими методиками вчать курсантів тому, що потрібно на війні. До речі, 197-й центр є нашим структурним підрозділом. Його викладацький склад ми також формували з найдосвідченіших інструкторів 169-го навчального центру…

За словами інших офіцерів управління «Десни», необхідність якнайшвидшої професіоналізації сержантського корпусу вони бачать на прикладі своїх навчальних частин. Протягом останнього року тут різко збільшилися складність та інтенсивність підготовки фахівців. На кожному занятті відпрацьовуються саме ті завдання, які доведеться виконувати в районі АТО в різних умовах ведення бою.

50 ВІДСОТКІВ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ЗАРАЗ ПРОВОДЯТЬ У НІЧНИЙ ЧАС, БО НАЙЧАСТІШЕ БОЙОВІ ЗІТКНЕННЯ НА ФРОНТІ ПОЧИНАЮТЬСЯ З НАСТАННЯМ ТЕМРЯВИ

Для цього внесено відповідні зміни, наприклад, до курсу стрільб: 50 відсотків практичних занять зараз проводять у нічний час, бо найчастіше бойові зіткнення на фронті починаються з настанням темряви. Також змінено програми з тактичної та психологічної, військово-медичної підготовки. Бійців вчать діяти у складі тактичних груп, двійками, трійками тощо. Курсанти відпрацьовують свої дії для кожної можливої ситуації до автоматизму.

Нові умови потребують від молодших командирів нових знань та вмінь, нових методик підготовки солдата. Іншими словами — професіоналізму. Про це я розмовляю з начальником 197-го центру підготовки сержантського складу старшим прапорщиком Сергієм Олехом. І починаю з невеликої провокації.

— Пане Сергію, існує думка, що іноземні фахівці нічому нас навчити не можуть, бо вони не мають бойового досвіду, який можна було б порівняти з нашим…

— Ми вчимось у них, а вони — у нас. Стандарти НАТО у підготовці військовослужбовців — це не сталі догми, а найкращі, науково вивірені базові практики підготовки військовослужбовців. Кожна країна-член Альянсу адаптує їх до власних умов, виходячи зі стратегічних міркувань та економічних можливостей. Підганяємо їх під себе і ми. Наприклад, днями керівництво Збройних Сил затвердило українську версію Програми курсу лідерства, за якою ми готуватимемо молодших командирів. На її адаптацію пішов рік.

— Тобто йде процес обміну досвідом?

— Саме так. Литовські, латвійські, британські, американські фахівці протягом 2016 року на практиці передавали нам свої знання, уміння та навички відповідно до загальноприйнятих підходів у країнах НАТО, членства у якому Україна прагне. А ми вже відбирали найцінніше та прийнятне для нас.

З новоспеченими випускниками останнього курсу мені вдалося недовго поспілкуватись у курилці — вони вже готувалися до від'їзду до своїх частин. Запитую у них про враження від навчання, що б вони бажали змінити у ньому в майбутньому. Десантники в один голос одразу заявили, що їм не вистачає занять з рукопашного бою. А майже всі інші додали: потрібен ширший та різноманітніший курс стрільб.

Ці відгуки чує головний старшина Збройних Сил України — начальник Управління по роботі з сержантським складом старший прапорщик Олександр Косинський:

— Кожен із хлопців провоював на Сході країни понад рік, тому поняття «забагато стрільб» для них не існує. Однак мета базової програми таких курсів полягає в іншому — навчитися якісно вчити інших. До початку війни нерідко можна було бачити, як офіцери особисто проводять заняття з солдатами навіть за найпростішими темами. Проте це справа виключно сержантська. Наші партнери в НАТО називають сержантський корпус становим хребтом збройних сил. Думаю, за кілька років так буде й у нас. На даний час за різними програмами центром підготовлено понад 160 сержантів-інструкторів. У 2017 році ми плануємо кожні три місяці готувати для бойових частин до 120 навчених по-новому молодших командирів та інструкторів.

Віктор ШЕВЧЕНКО

До початку навчання майбутні курсанти звикають до форми та зброї, отримують елементарні військові навички

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ — СТАТИ СПРАВЖНІМИ ОФІЦЕРАМИ

СЬОГОДНІ — ДЕНЬ ЗНАНЬ

У першокурсників Житомирського військового інституту сьогодні стартував перший навчальний рік у їхньому вже військовому житті. Три дні тому ці хлопці та дівчата склали Військову присягу і отримали звання курсантів. Але шлях до офіцерських погонів розпочався для них місяць тому, коли вчорашні школярі вдягнули однострої і на роки розпрощалися з цивільним життям

Про те, що дитинство закінчилося, майбутніх офіцерів сповістили командою «Підйом!» о 6-й ранку першого дня КМБ — «курсу молодого бійця». Коли в нашій армії перестали офіційно вживати цей термін, не пам'ятають навіть старожили. Але в побуті ця назва початкової військово-професійної підготовки настільки прижилась, що абревіатура КМБ іноді проскакує навіть у розмовах офіцерів інституту.

Початок навчання у вищому військовому навчальному закладі суттєво відрізняється від аналогічної процедури в цивільному виші. Йому передують кілька тижнів, в ході яких майбутні курсанти опановують ази військової служби — стройову підготовку, дисципліну, статут, внутрішній порядок. Війська без цього не буває.

— Головний сенс первинної військово-професійної підготовки не в тому, щоб підготувати з них класних солдатів. Основне навчання курсантів попереду. Головне зараз — пройти своєрідну акліматизацію до військової служби. Хлопці та дівчата звикають до форми та зброї, вчать, як виконувати військове вітання та команди, тобто отримують елементарні військові навички, трохи тактики та інших загальновійськових дисциплін, — говорить заступник начальника факультету по роботі з особовим складом підполковник Вадим Стрембіцький. — Зрештою, це не піхотинці, не десантники. У фахівців, яких готують у нашому інституті, дещо інші пріоритети в підготовці. Але базові знання військової науки на цьому етапі обов'язкові.

…Відкидаючи разом із ковдрою залишки сну, першокурсники шикуються перед наметами. Свіже ранкове повітря бадьорить їхні тіла — зазвичай зарядка проводиться з голим торсом, дівчата займаються у футболках.

— Я ніколи раніше не вставала так рано! — говорить курсант Олена Павленко. — Підйом о шостій ранку, зарядка, застелення ліжок — спочатку здавалося, що ніколи не звикну до цього! Навіть заняття в полі не сприймалися такими важкими. А час від відбою до підйому пролітав миттєво — не встигла очі заплющити, як уже будять. Але коли пристосуєшся до цього ритму, згодом починаєш думати — ніби й нічого важкого…

Дійсно, для «домашньої» молоді ранковий підйом за командою, зарядка, фізичні навантаження, мозолі, кашо-макаронна «дієта» і свіже повітря 24 години на добу — це стрес. І не тільки для дівчат, а й для юнаків. Тому кожного року двоє-троє тих, для кого армійське життя видається занадто складним, на цьому етапі йдуть з інституту. До прийняття присяги зробити це можна безболісно. А ще, зізнаються першокурсники, тут починає змінюватися їхня свідомість.

ПОНАД 60 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЗАРАХОВАНИХ ЦЬОГОРІЧ НА ПЕРШИЙ КУРС, УЖЕ ПОНЮХАЛИ ПОРОХУ В АТО

— Більшість приходить сюди свідомо, і тільки незначна частина вступає до інституту лише за порадою батьків. Звичайно, якесь уявлення про військову службу, про Збройні Сили, про війну на Сході країни ми маємо. Але тут, коли з нами щодня ведуть бесіди на військово-патріотичну тематику, показують відео з війни, новини, починаєш усвідомлювати, що стаєш частиною армії, тієї, що саме зараз стримує агресію на Донбасі. І тоді звикаєш до думки, що тобі згодом також доведеться стати на захист України, — ділиться курсант Борис Поляк. — Хоча мотиви перебування в армії однакові не в усіх, що, напевно, природно. Дехто прийшов сюди за статусом та зарплатою, дехто — аби уникнути призову на строкову службу. Але таких одиниці.

Відмінностей у ставленні офіцерів до дівчат та юнаків немає — вимоги однакові. Виняток для слабкої статі тільки в окремому від хлопців розміщенні та нормативах з фізичної підготовки.

— Дівчата традиційно показують себе не гірше хлопців, а деякі навіть дають фору юнакам, — говорить підполковник Вадим Стрембіцький. — Дівчат цього року в нашому інституті побільшало. Це пов'язано передусім зі збільшенням набору до вишу. Не останню роль у цьому відіграє і зростання грошового утримання військовослужбовців.

…КМБ для першокурсників Житомирського інституту закінчилося 13-кілометровим маршем до пункту постійної дислокації. Тут їм довелося знову звикати до нових умов та по кілька годин проводити на стройовому плацу — до ритуалу прийняття присяги військові завжди готуються ретельно.

На цьому етапі до колишніх школярів приєдналися ті, хто вступав із війська. Їм початкова підготовка не потрібна, більше того, понад 60 військовослужбовців, зарахованих цьогоріч на перший курс, уже понюхали пороху в АТО.

Але це все вже позаду — і тижні польового життя, і присяга з обов'язковим приїздом батьків та друзів, і перше відчуття гордості від захоплених поглядів рідних на бравих курсантів у новенькій формі, для когось у минулому — труднощі бойового буття на передовій. Попереду в цих хлопців і дівчат нове завдання — роки навчання, де їм доведеться стати справжніми офіцерами. Такими, як ті, хто зараз мужньо і самовіддано захищає Україну від агресора.

Роман ТУРОВЕЦЬ

БЕЗПЕКУ БОЮ ОПАНОВУВАЛИ КУРСАНТИ-МОРЯКИ

Для курсантів цьогорічного набору факультету військово-морських сил та відділення військової підготовки Морехідного коледжу технічного флоту Одеської національної морської академії опанування азів флотських наук розпочалося з проходження курсу первинної військово-професійної підготовки на військовому полігоні.

Цього року в програму первинної підготовки введено новий предмет — безпека бою, під час якого курсантів навчали оптимальній поведінці при артилерійському чи снайперському обстрілі, авіанальоті та в інших реальних бойових ситуаціях, основам маскування та прихованого переміщення полем бою тощо.

Своїми знаннями та навичками з новобранцями поділилися також призначені на час польового виходу заступниками командирів взводів курсанти старших курсів, які свого часу брали участь у бойових діях на Сході країни, проходили службу в частинах спеціального призначення.

— Набутий учасниками АТО — як викладачами, так і курсантами — досвід дозволив нам удосконалити програму первинної військово-професійної підготовки шляхом введення до неї елементів тактики дій малих мобільних груп, управління малими підрозділами в різноманітних ситуаціях, вивчення системи умовних та прихованих сигналів, — говорить командир батальйону нового набору — начальник кафедри соціально-гуманітарних та загально-військових дисциплін факультету ВМС полковник Роман Шевченко.

За результатами проходження курсу кожен учасник отримав індивідуальні оцінки з основних предметів навчання, кращі ж курсанти матимуть змогу восени пройти спеціалізований тижневий курс в одній із країн НАТО.

Володимир ВІВАТ

У РЕАЛЬНОМУ БОЮ ЗРУЧНИХ СИТУАЦІЙ НЕ БУВАЄ

НА ПІВДНІ УКРАЇНИ ЗАВЕРШИЛИСЯ НАВЧАННЯ, В ЯКИХ МОРСЬКІ ПІХОТИНЦІ ТА БЕРЕГОВІ АРТИЛЕРИСТИ ВЧИЛИСЯ ДАВАТИ ВІДСІЧ ВОРОГУ

Характерними ознаками маневрів стали висока інтенсивність виконання завдань, постійна зміна обстановки та районів ведення дій

Командир батальйону морської піхоти Вадим Сухаревський:

«На війні не буде зручних ситуацій. У бою тебе не спитають, з якого плеча ти звик стріляти з автомата. Якщо прикриваєш людей бронею — то не для проформи, а тому що від тебе дійсно залежить життя товаришів. Війна не вибачає тим, хто не вміє реагувати на обставини, тим, хто не знає, що потрібно робити в той чи інший момент. Ворог не дасть нам комфортних умов — треба відразу розраховувати на найскладніше».

Тактичні навчання з бойовою стрільбою окремої бригади морської піхоти, в яких взяли участь майже всі підрозділи берегової складової Військово-Морських Сил ЗС України, добігли свого логічного завершення. Характерними ознаками маневрів, які було проведено вздовж південних територій Херсонської та Запорізької областей, стали висока інтенсивність виконання завдань, постійна зміна обстановки та районів ведення дій.

Слід зазначити, що командування національного флоту за допомогою засобів масової інформації заздалегідь звернулося до мешканців південних областей України з проханням із розумінням ставитися до певних незручностей, які можуть виникнути через пересування колон військової техніки, навчання і тренування підрозділів, польоти авіаційної техніки, а також вправи з бойовою стрільбою.

— Навчальними цілями маневрів передбачалось удосконалити практичні навички командира і штабу бригади у прийнятті рішення за обстановкою, що склалася, управлінні підпорядкованими підрозділами та вогнем під час виконання бойових завдань у реальних умовах, перевірити злагодженість підрозділів, дати практику особовому складу підрозділів у виконанні бойових завдань, виховувати в особового складу наполегливість, самостійність, ініціативу, тренувати психологічну стійкість та фізичну витривалість, — наголосив начальник штабу навчань капітан 1 рангу Олександр Шитєнков.

За його словами, особливістю проведеного навчання було врахування бойового досвіду, набутого військовими частинами Збройних Сил під час ведення антитерористичної операції в східних областях України. Так, основні зусилля було зосереджено на впровадженні нових способів ведення бойових дій, організації планування бою та маршу, вдосконаленні переміщення підрозділів на полі бою, зокрема, в умовах відкритої місцевості. Окрім того, увага приділялася відпрацюванню десантування парашутним та посадковим способами, управлінню підрозділами за допомогою певних сигналів, управлінню вогнем артилерії, а також наведенню штурмової авіації.

— До учасників бригадного тактичного навчання ставилися вимоги щодо максимального використання бойових спроможностей підрозділів, зниження бойових втрат серед особового складу, озброєння та бойової техніці, — зауважив Олександр Шитєнков.

У визначений район виконання завдань більшість «чорних беретів» зі штатною технікою дісталися залізничним та автомобільним сполученням. А морпіхи десантно-штурмового підрозділу перед зайняттям оборони позиції в районі зосередження здійснили повітряне десантування з літаків Повітряних Сил України. Одночасно українські військові моряки відпрацьовували заходи щодо блокування військ умовного противника, які раптово вторглися на нашу територію. В подальшому, спільно з береговими ракетно-артилерійськими підрозділами ВМС ЗС України, вони здійснили вогневе ураження противника та повністю його знищили.

— Під час першого етапу навчань в умовах, що максимально наближені до бойових, бійці морської піхоти виконали тактичне переміщення сільською та міською місцевостями, взяли під контроль основні об'єкти інфраструктури, закріпилися у населеному пункті за алгоритмом практичних дій щодо штурму будівель та їх оборони, а також здійснили знешкодження ворога в цих будівлях, звільнили заручників та зайняли відповідні позиції з подальшою зачисткою збройних формувань противника, — підкреслив начальник штабу навчань.

ВПЕРШЕ ПІД ЧАС ЦИХ МАНЕВРІВ, НА ОДНОМУ З ЕТАПІВ МОРСЬКОЮ ПІХОТОЮ БУЛО ЗДІЙСНЕНО ПРИЙОМ АВІАЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ

Слід наголосити, що під час навчань особовий склад морської піхоти за підтримки авіації відпрацював питання охорони й оборони важливих об'єктів інфраструктури, захисту узбережжя від висадки морського десанту противника, протидії та знищення диверсійно-розвідувальних груп, переправи через водну перешкоду, боротьби з повітряним десантом та багато іншого. До навчань були залучені підрозділи від усіх окремих батальйонів та бригади морської піхоти, що дозволило якісно покращити систему управління та взаємодії.

До речі, вперше під час цих маневрів, на одному з етапів морською піхотою було здійснено прийом авіаційних вантажів. Загалом до місця проведення навчань авіація доставила майже тридцять тонн боєприпасів, понад двадцять тонн інженерного майна та декілька тонн продуктів харчування.

Євгеній СИЛКІН

АЗОВСЬКІЙ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКІЙ БАЗІ НЕЗАБАРОМ БУТИ!

НА ТАКІЙ ПЕРСПЕКТИВІ НАГОЛОСИВ КОМАНДУВАЧ ВМС ЗС УКРАЇНИ ВІЦЕ-АДМІРАЛ ІГОР ВОРОНЧЕНКО ПІД ЧАС РОБОЧОГО ВІЗИТУ ДО БЕРДЯНСЬКА

За результатами зустрічі командувача ВМС ЗС України з керівництвом міста було досягнуто домовленостей щодо найскорішої передачі у власність Міністерства оборони України земельної ділянки для житлової забудови та комплексу споруд колишнього професійно-технічного училища.

— Сподіваюся, що незабаром ця територія на північному узбережжі Азовського моря стане місцем постійної дислокації для багатьох підрозділів берегової артилерії та одного-двох дивізіонів артилерійських катерів, — сказав віце-адмірал Ігор Ворончено. — Слід зазначити, що один з батальйонів морської піхоти вже розташований у передмісті Бердянська на території колишньої бази відпочинку.

За словами командувача, після виходу українських військових частин з анексованої території Криму виникла велика проблема з розміщенням та дислокацією підрозділів. Саме тому у спорудах, які плануються передати на баланс ВМС, буде обладнано гуртожиток для військовослужбовців-контрактників, адміністративні корпуси та навчально-матеріальну базу.

— Окрім реконструкції комплексу споруд, коштом Міністерства оборони у спальному районі міста буде розпочато будівництво декількох багатоповерхівок для родин військовослужбовців, — зазначив віце-адмірал Ігор Ворончено. — А на базі Бердянського державного педагогічного університету планується відкрити військову кафедру з підготовки офіцерського складу для національного флоту. Командувач ВМС ЗС України ознайомився також зі станом та географічним розташуванням акваторії затоки, де планується базування броньованих катерів.

— На даний час Азовська морська операційна зона залишається відкритою, — наголосив Ігор Ворончено. — Тому завдання українських військових моряків — якомога більше обмежити панування Чорноморського флоту Росії на Азові, щоб мешканці Бердянська відчували безпеку, а також надійну оборону з боку держави та її Збройних Сил.

Євгеній СИЛКІН

Військові топографи на навчаннях «Південний вітер-2016» створили фотосхему паромної переправи

ЗА ДВА РОКИ КАРТОГРАФИ «ПЕРЕОЗБРОЇЛИСЯ» НА 80 ВІДСОТКІВ

ТРЕТЬОГО ТРАВНЯ МИНУЛОГО РОКУ ВСІ ТОПОГРАФІЧНІ МАПИ, ЯКІ ДОСТАВЛЯЮТЬСЯ У ВІЙСЬКА, ОНОВЛЕНІ Й ВІДПОВІДАЮТЬ СУЧАСНОМУ СТАНУ МІСЦЕВОСТІ

Не є таємницею, що оцінка та вивчення місцевості, а також орієнтування на ній — це запорука успішного виконання бойових завдань військовослужбовцями й підрозділами. А для дотримання цих прописних істин необхідні відповідні топографічні карти і засоби навігації. Їхнім виготовленням та оновленням і займається 115-й картографічний центр.

Усі ми добре пам'ятаємо, в якому стані перебували Збройні Сили України до 2014 року, коли розпочалася збройна агресія Росії. Не була винятком і вищезгадана військова частина. Хронічне недофінансування призвело до того, що центр фактично виживав, а не виконував завдання за призначенням.

— До початку проведення антитерористичної операції наш центр, окрім інших проблем, пережив ще й скорочення. Ми були змушені скоротити більше ніж 20 офіцерських посад. Працювати доводилося на старій техніці, а робота з оновлення карт фактично не проводилася, — розповідає начальник центру полковник Малла Сеідов. — Та за два роки ситуація кардинально змінилася. Нам вдалося модернізувати і відновити техніку, що дозволило більш якісно виконувати поставлені перед нами завдання.

Із початком бойових дій особовий склад центру було переведено на посилений, а згодом і цілодобовий режим роботи. Основні зусилля тоді були зосереджені на створенні фотопланів міст, оперативно виправлених топографічних карт територій АР Крим та Сходу України. Після оголошення антитерористичної операції першими на Донбас попрямували військовослужбовці аеромобільних і механізованих підрозділів. Представники цих частин прибували до центру для отримання топографічних мап, геодезичних та навігаційних приладів. Проте більшість топографічних та спеціальних карт були застарілими.

Відтоді фахівці центру провели значну роботу — з травня минулого року всі топографічні мапи, які доставляються у штаби та війська, оновлені й відповідають сучасному стану місцевості. Для кожної бригади також було закуплено сканерно-плотерні системи з відповідним програмним забезпеченням. За допомогою них фактично в онлайн-режимі можна робити фотоплани та схеми з космічних знімків.

— Процес створення топографічних карт доволі складний. Спочатку потрібно відзняти місцевість, далі ці дані оцифрувати, створити електронну карту і тільки потім нанести на неї відповідні об'єкти, — пояснює начальник центру. — Зараз для цього у нас створені всі належні умови. За два роки ми «переозброїлися» на 80 відсотків. Сміливо можна стверджувати, що наявна у нас техніка є дійсно передовою. Вона нічим не поступається тій, яка використовується в розвинених арміях світу. Болючим питанням залишається тільки аерофотозйомка. На жаль, сьогодні літаків для цього у нас немає, тому використовуємо супутникові дані та інформацію Державного земельного кадастру. Та сподіваємося, що і цю проблему найближчим часом вдасться подолати. Вже зараз маємо можливість закупити сучасні камери, потрібні тільки відповідні літальні апарати.

Для виконання спеціальних робіт у центрі проведено модернізацію сканкартів, переобладнано та створено нові робочі місця. А минулого року благодійним фондом «Волонтерський десант» у частині встановлено потужне серверне обладнання. Тепер тут можна обробляти та зберігати значний об'єм інформації. Завдяки новим серверам планується відправляти електронні карти по закритих каналах зв'язку просто у військові частини. Також у центрі повністю перейшли на сучасну програму ArcGIS, яку використовують усі провідні армії світу.

З початку війни на Сході України фахівці цієї частини відновили 50 одиниць спеціальної та автомобільної техніки, яка залучалася й зараз виконує завдання у районі проведення АТО. Видано понад 250 комплектів індивідуальної навігаційної апаратури.

Залучаються військовослужбовці 115-го картографічного центру і до проведення антитерористичної операції. Вони діють у складі зведених топографічних груп у штабі АТО та штабах оперативно-тактичних угруповань. У 2014 році для виконання ними завдань топогеодезичного забезпечення в терміновому порядку переобладнано спеціальні автомобілі з установкою на них сканерно-плотерних систем «Сканкарт М1» та потужних комп'ютерів.

ІЗ ПОЧАТКОМ БОЙОВИХ ДІЙ НА СХОДІ УКРАЇНИ ФАХІВЦІ ЦІЄЇ ЧАСТИНИ ВІДНОВИЛИ 50 ОДИНИЦЬ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

У районі АТО, окрім виконання основних завдань, фахівці центру залучалися і до визначення на місцевості лінії переднього краю та бойових порядків військ, розвідки, шляхів пересування колон бойової техніки під час ротації військ, визначення місць для найбільш ефективного розташування спостережних пунктів, вогневих засобів, полів мінних загороджень, створення бойових графічних документів тощо.

Військовослужбовці цієї частини підтвердили свою майстерність і під час командно-штабних навчань «Літня гроза-2016» та «Південний вітер-2016». Тоді їхнім завданням було зробити фотосхему паромної переправи через водну перешкоду.

— На навчаннях ми працювали у складі геоінформаційної групи. Спочатку з безпілотника робили фотознімки, прив'язували їх до місцевості, а далі на техніці, що розміщувалася в спеціально обладнаних автомобілях, відповідно до отриманих матеріалів виводили макет місцевості та її 3D-модель. І на все це виділялася лише доба, — розповів заступник командира частини — головний інженер підполковник Олег Пострибайло. — Завдяки цьому командири частин перед виконанням завдань могли наочно ознайомитися з особливостями місцевості та ретельно спланувати операцію.

Роман ВУС

КАРТА ДЛЯ КРИЛАТОЇ РАКЕТИ

Так відбувається процес цифрування карти

Історія створення 115-го картографічного центру ЗС України пов'язана з розвитком нового виду озброєння — безпілотних літальних засобів.

На початку 70-х років минулого століття США продемонстрували нову крилату ракету. Це був перший у світі безпілотний засіб, висота польоту якого становила лише 50 м, що на великій швидкості робило його майже невразливим для засобів ППО. Але для того щоб він зміг донести заряд до об'єкта противника та гарантовано знищити його, бортовий обчислювальний центр крилатої ракети використовував цифрові дані про висоти місцевості. Радянський Союз у відповідь створив свою крилату ракету. Тож одразу виникла необхідність у цифрових картах.

Перші цифрові мапи почали створювати у польових топографічних загонах. Цей процес був вельми трудомістким і кропітким, адже не допускалося навіть найменших неточностей. До того ж усі роботи здійснювалися, звісна річ, у режимі найсуворішої секретності й звітності.

Дійсно, робота була дуже важка, а відповідальність висока. Тому було прийнято рішення про створення на базі аерофототопографічних загонів цифрового виробництва. Так у складі Київського військового округу **1 вересня 1986 року сформували 163-й аерофототопографічний загін — нині 115-й картографічний центр ЗС України, який цими днями відзначає 30-ту річницю від дня свого створення.**

ЛИТПОЛУКРБРИГ

БУДЕ ПОВНІСТЮ ГОТОВА ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА 1–2 РОКИ

У цьогорічному Марші незалежності брала участь литовсько-польсько-українська бригада. Її появу серед парадних розрахунків прокоментував Президент України Петро Порошенко: «Це перший її такий вихід у світ. І мені цей вихід дуже сподобався. Вона виглядала достойно». Про майбутнє ЛИТПОЛУКРБРИГ та співробітництво наших країн розповів Міністр охорони краю Литовської Республіки Юозас Олєкас.

— Пане міністре, якщо говорити про ЛИТПОЛУКРБРИГ, то наскільки може бути ефективним підрозділ, що складається з військових різних країн?

— Ефективність — це найголовніше завдання для цієї бригади. Ми вже маємо досвід створення литовсько-польського батальйону. Це свого часу допомогло нам ефективно опанувати штабні процедури і порядок дій НАТО. Нещодавно відвідував штаб ЛИТПОЛУКРБРИГ разом із Міністром оборони України і бачу, що там працюють вмотивовані люди.

Якщо говорити про український підрозділ у складі бригади, то, по-перше, його необхідно навчити процедур і дій за стандартами НАТО, а по-друге, нам треба запозичити досвід українців, накопичений за два останні роки.

Я впевнений, що до кінця року ми досягнемо злагодженості в роботі штабу і після проведення штабних навчань розпочнемо злагодження підрозділів. Думаю, що в 2017–2018 роках ми зможемо сказати, що литовсько-польсько-українська бригада готова до виконання завдань.

— Як ви оцінюєте зусилля Міністерства оборони України в питанні реформування?

— Я хочу привітати генерала армії України Степана Полторака з рішеннями, спрямованими на перехід на стандарти НАТО до 2020 року, які

Міністр охорони краю Литовської Республіки Юозас Олєкас

він особисто ухвалив і запропонував парламенту й Президенту України. Я впевнений, що за цей час українські Збройні Сили вийдуть на якісно новий рівень.

— У чому полягає співробітництво військових відомств України та Литви?

— Наше співробітництво досить широке. Ми ділимося інформацією, експертами, проводимо спільні навчання. Наші інструктори навчають українських військових, українці діляться з нами досвідом, набутим у районі АТО.

Створення ЛИТПОЛУКРБРИГ, де наші офіцери спільно працюють у штабі бригади, проводять спільні навчання, — це один з елементів співпраці.

Також ми надаємо вашому війську деяку матеріальну допомогу, здійснюємо реабілітацію поранених українських військовослужбовців тощо. На даний час реабілітовано більше сотні бійців. Також проведено кілька десятків операцій для тих, хто їх потребував. Ми маємо наміри й у подальшому надавати таку допомогу.

ДО КІНЦЯ РОКУ БУДЕ ДОСЯГНУТО ЗЛАГОДЖЕНОСТІ В РОБОТІ ШТАБУ БРИГАДИ, ПІСЛЯ ЧОГО РОЗПОЧНЕТЬСЯ ЗЛАГОДЖЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ

— Що означає для Литви членство в НАТО?

— Це дуже значний крок вперед. Передусім це запозичення досвіду інших країн, наших союзників. До того ж ми всі разом як одна команда створюємо умови безпеки нашої країни з допомогою інших країн Альянсу. У нас проводяться навчання за участю союзників зі США, Німеччини, Франції. Згідно з рішенням саміту НАТО на нашій території після нового року буде розміщений міжнародний батальйон. Це демонструє, що колективний захист діє, і потенційний агресор стикнеться не тільки з литовськими військовослужбовцями, а й з військовими Альянсу. Звичайно, у випадку прямої агресії батальйону замало, але не треба забувати, що Литва виділяє на оборону достатній фінансовий ресурс, закуповує нову техніку, комплектує підрозділи особовим складом. А цей батальйон — це сигнал, щоб не виникали питання, прийде НАТО на допомогу чи ні. Альянс уже на території Литви і разом з нашими хлопцями готовий дати відсіч агресору.

Роман ТУРОВЕЦЬ

США ПЕРЕДАЛИ НАШОМУ ВІЙСЬКУ П'ЯТЬ МЕДИЧНИХ ЕВАКУАЦІЙНИХ МАШИН

Карети швидкої допомоги незабаром відправляться в район АТО

Карета швидкої допомоги у польових умовах BURTEK B4731 розроблена на базі автомобіля HMMWV. Вона може перевозити чотирьох пацієнтів на ношах або шістьох сидячих. Кабіна для пацієнтів обладнана системами опалення та кондиціювання, системами подачі кисню для шістьох хворих і всіма необхідними засобами для надання першої невідкладної медичної допомоги.

На базі Міжнародного центру миротворчості та безпеки Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного відбулася церемонія офіційної передачі українській стороні автомобілів медичної евакуації на базі HMMWV.

— Ми всі знаємо, що для евакуації поранених з поля бою в нас, на жаль, не вистачає броньованих евакуаційних медичних машин. Сьогоднішня подія є для нас вкрай значущою, адже невдовзі наші військові медики, що виконують бойові завдання в межах антитерористичної операції, отримають у своє розпорядження ці чудові автомобілі. Устаткування, що міститься у кожному з них, допоможе проводити ефективну евакуацію поранених з поля бою з наданням широкого спектру медичної допомоги дорогою до лікувального закладу, — повідомила виконувач обов'язків міністра охорони здоров'я України Уляна Супрун.

Головний хірург, начальник регіонального медичного управління ЗС США в Європі бригадний генерал Деніс Лімастер зауважив, що техніка, яку було представлено до огляду, обладнана всім необхідним для надання медичної допомоги.

— Ви не знайдете жодної порожньої полички — автомобілі повністю укомплектовані необхідним спеціалізованим спорядженням. Уже з наступного тижня ми розпочинаємо двотижневі навчання, під час яких детально розповімо українським військовим про призначення кожного приладу, інструменту, препарату, що містяться в цих автомобілях, — сказав він.

Захід відбувся в межах поглиблення військово-політичного діалогу та розвитку співробітництва між Збройними силами США та України. На цьому етапі було передано п'ять машин. До кінця року до України прибудуть іще тридцять п'ять таких автомобілів.

Віталій ІВАНОВ

ПІДГОТОВЛЕНО 25 ІНСТРУКТОРІВ ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО

На Чернігівщині на базі 197-го Центру підготовки сержантського складу завершилися курси інструкторів ЗС України з базової військової підготовки солдатів. Протягом трьох місяців військові фахівці Збройних сил Литовської Республіки передавали українським військовослужбовцям знання, уміння та навички відповідно до загальноприйнятих підходів у країнах-членах НАТО щодо початкової загальновійськової підготовки новобранців-рекрутів.

Сержанти ЗС України отримують сертифікати інструкторів з базової військової підготовки солдатів

Військових привітали Міністр охорони краю Литовської Республіки Юозас Олєкас та заступник Міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігор Долгов.

— Закладається дуже серйозна основа для розвитку сержантського корпусу, адже Центр підготовки сержантського складу має хороші перспективи. Наголошуємо на тому, що представники Збройних сил Литви роблять великий внесок у навчання українських воїнів, — сказав Ігор Долгов.

Після завершення курсів 25 кращих випускників одержали сертифікати. Молодший сержант Сергій Олійник як найкращий слухач курсу отримав відзнаку Збройних сил Литовської Республіки.

Як повідомили організатори курсів, до кінця року планується проведення ще декількох таких курсів для українських військових.

Інф. «НА»

Російські війська концентруються на окупованих територіях та вздовж кордону України

АГРЕСИВНІ «ХМАРИ» СУНУТЬ ЗІ СХОДУ,

АБО ЧИМ КРЕМЛЬ ЗБИРАЄТЬСЯ І НАДАЛІ ТИСНУТИ НА УКРАЇНУ

Під час нещодавнього відвідування 16-ї бригади армійської авіації Сухопутних військ Збройних Сил України Президент України — Верховний Головнокомандувач ЗС України Петро Порошенко заявив вітчизняним представникам ЗМІ, що не виключає можливості повномасштабного російського вторгнення в нашу країну. При цьому глава держави висловив упевненість, що ЗС України будуть спроможні дати відсіч агресору.

— Імовірність ескалації конфлікту залишається значною. Повномасштабного російського вторгнення по всіх напрямках ми абсолютно не виключаємо. Ми готові, наші Збройні Сили готові дати відсіч ворогу — і на сході, де ворог окупує Донбас, і вздовж адміністративного кордону з Кримом, — зокрема сказав він.

Зважаючи на те, що на сьогодні російські війська концентруються не тільки на окупованих та анексованих територіях України, було б вельми доречно розібратися, де і скільки їх є поза межами цих територій. Адже це дозволить нам принаймні спробувати усвідомити основні напрямки загрози гіпотетичного повномасштабного вторгнення ворога в Україну.

Отже, загалом проти нашої країни агресор, окрім військ у Криму та на Донбасі, зосередив на різних напрямках ще кілька тактичних, оперативно-тактичних та стратегічних угруповань військ загальною чисельністю, за різними оцінками, від 80–90 до 110–120 тисяч військовослужбовців (зустрічаються також оцінки щодо 150–160 тисяч російських вояків). Однак сьогодні важко точно оцінити реальні обсяги та чисельність розгорнутого біля наших кордонів угруповання агресора, адже воно постійно перебуває в русі, періодично змінює свій склад, дислокацію та чисельність (здебільшого в бік нарощування). Але найбільш вірогідною версією все ж таки видається наявність 90–100 тисяч російських військових як на окупованих територіях, так і безпосередньо біля наших кордонів, на прилеглій до них російській території. Вони мають на озброєнні 650–660 танків, 890–900 бойових броньованих машин, до 240–250 артилерійських систем калібром більше 100-мм і 150–160 одиниць реактивних систем залпового вогню.

Безпосередньо проти України агресор сконцентрував війська двох військових округів (ВО) — Південного (49-та загальновійськова армія, в/ч 35181, штаб дислокується у м. Ставрополь) і Західного (20-та гвардійська загальновійськова Червонопрапорна армія, в/ч 89425, штаб у м. Воронеж та 1-ша гвардійська танкова армія, в/ч 73621, штаб розташований у с. Баковка Одинцовського району Московської області), а також частини та підрозділи Чорноморського флоту. Крім того, на цьому ж напрямку розгорнуте угруповання Повітряно-космічних сил РФ (4-та армія ВПС та ППО). Це без урахування мобільних частин та з'єднань штабу ВДВ, які перебувають на українському кордоні як «пожежне угруповання».

Окрім цього, присутні російські військові й на території інших суміжних з Україною держав, зокрема Білорусі та Молдови. Так, на землях наших північних сусідів розгорнуті на постійній основі «два з половиною» російські військові об'єкти — РЛС системи попередження про ракетний напад, об'єкт «Волга» у Барановичах, станція дальнього зв'язку (зі стратегічними підводними човнами), об'єкт «Антей» в районі Вілейки та «планується» розмістити на постійній основі ланку російських винищувачів типу Су-30МК в районі Бобруйська. Водночас, згідно із законодавством, цієї країни Білорусь не може допустити розгортання на своїй території іноземних військ, що будуть загрожувати «третім країнам». Це повною мірою стосується конфлікту Україна — Росія.

«ПОВНОМАСШТАБНОГО РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ ПО ВСІХ НАПРЯМКАХ МИ АБСОЛЮТНО НЕ ВИКЛЮЧАЄМО. МИ ГОТОВІ, НАШІ ЗБРОЙНІ СИЛИ ГОТОВІ ДАТИ ВІДСІЧ ВОРОГУ»

Однак 15 червня 2015 року координатор Управління генеральних інспекторів Міністерства оборони Російської Федерації генерал армії Юрій Якубов заявив, що найближчим часом «зазнає значних змін російське загальновійськове угруповання в Білорусі» як російська відповідь на «агресивні зазіхання НАТО в Європі». Насправді ж ніякого загальновійськового угруповання російських військ у Білорусі на сьогодні немає, тож багатьох експертів завело у глухий кут те, що саме мав на увазі цей російський «полководець».

А ось у невизнаному світовим співтовариством Придністров'ї дійсно присутнє російське загальновійськове угруповання. Його офіційна назва — Оперативне угруповання російських військ у Придністровському регіоні республіки Молдова. У ньому три батальйони — окремі 82-й і 113-й мотострілецькі батальйони, а також 540-й окремий батальйон управління. По суті в цьому регіоні розгорнута російська мотострілецька бригада двобатальйонного складу, місце дислокації всіх трьох підрозділів — місто Тирасполь. Їхнє озброєння — 120–130 бойових машин, до 25–30 важких мінометів та станкових гранатометів і до 1500 вояків.

Як бачимо, нинішнє воєнно-політичне керівництво Росії не полишає намірів чинити військовий тиск на Україну з метою досягнення в конфлікті з нею своїх зовнішньополітичних цілей. Принаймні саме про це свідчать зосереджені на наших кордонах війська агресора.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ФОРМУЮТЬСЯ НОВІ «БРАТЕРСЬКІ» ДИВІЗІЇ

Найбільш загрозливим для нашої країни, безперечно, є східний напрямок, де агресор, окрім нарощування боєздатності своїх формувань на окупованих українських територіях (маються на увазі так звані 1-й та 2-й армійські корпуси), приступив до швидкого нарощування своєї військової присутності безпосередньо на власній території біля кордону з Україною. Так, згідно з останніми заявами міністра оборони РФ Сергія Шойгу, до кінця нинішнього року планується розгорнути принаймні три нові дивізії, одна з яких — танкова. Треба розуміти, що таким чином буде значно нарощуватися другий стратегічний ешелон російських військ на цьому напрямку.

Нові з'єднання дислокуватимуться: 144-та гвардійська мотострілецька дивізія — в Єльні (Смоленська обл.), за 360 км до українського кордону; 10-та гвардійська танкова дивізія — в Богучарі (Воронезька область), за 100 км до українського кордону; 150-та мотострілецька дивізія в Новочеркаському та Кадамовському (Ростовська область), звідки до українського кордону — 150 км. В даний час іде процес формування цих трьох дивізій на базі вже існуючих бригад. Їхні частини та підрозділи доволі значними темпами отримують на доукомплектування особовий склад та бойову і військову техніку, достатньо швидко відбувається розгортання всієї необхідної для них інфраструктури. До 1 грудня поточного року планується побудувати і ввести в експлуатацію не менше 28 солдатських гуртожитків, 17 їдалень, медичні пункти, об'єкти паркової зони та завершити будівництво усього комплексу необхідної навчально-матеріальної бази. Нові дивізії повинні бути сформовані саме до 1 грудня, коли у російському війську розпочнеться зимовий період навчання.

А щодо підсилення вже розгорнутого угруповання першого стратегічного ешелону, то з Центрального ВО в Західний ВО вже передислокуються дві бригади: 23-тя мотострілецька бригада дислокуватиметься у Валуйках Бєлгородської області, що за 25 км від кордону з Україною, а 28-ма мотострілецька бригада — в місті Клинці Брянської області, за 45 км від кордону з Україною.

Інф. «НА»

БЕЗПІЛОТНИЙ ЛІТАЛЬНИЙ АПАРАТ «ФУРІЯ»:
— тип планера — літаюче крило;
— максимальний радіус дії — понад 30 км;
— швидкість апарата при веденні розвідки — 65 км/год;
— максимальна швидкість — до 130 км/год;
— тривалість польоту — до 2 годин.
— силовий агрегат — електричний двигун;
— живлення — дві акумуляторні батареї по 16 тисяч мА/год;
— корисне навантаження — денна та нічна відеокамери.

Фахівці мобільної робочої групи Державного науково-випробувального центру ЗС України готуються до виконання розвідувального польоту «Фурії»

«ФУРІЯ» ЛЕТИТЬ НА ВІЙНУ

ЦЕЙ БЕЗПІЛОТНИК ДОЗВОЛЯЄ ЗДІЙСНЮВАТИ ПОВІТРЯНУ РОЗВІДКУ ТА КОРЕГУВАННЯ ВОГНЮ АРТИЛЕРІЇ НА ВІДСТАНІ ПОНАД 30 КІЛОМЕТРІВ ВІД ПУНКТУ КЕРУВАННЯ

Антитерористична операція на Сході країни щодня диктує нові правила та вимоги до підготовки й озброєння вітчизняного війська. Зокрема вже сьогодні ведення всебічної розвідки на території, окупованій російськими військами у районі АТО, неможливо уявити без використання сучасного безпілотного літального апарата. Дрони виявляють цілі та передають їхні координати на командні пункти в режимі online, фіксують переміщення техніки і живої сили противника, допомагають знайти слабкі та сильні місця ворожих позицій.

Слід зазначити, що в Україні за досить короткий час розробили чимало безпілотних апаратів. Отже вже найближчим часом БПЛА розпочнуть надходити у війська з вітчизняного конвеєра.

Восени минулого року на полігоні поблизу селища Гончарівське Чернігівської області відбулися випробування нового тактичного безпілотного комплексу А1-С «Фурія», який створили та виготовляють на Науково-виробничому підприємстві «Атлон Авіа» у Києві. Зокрема БПЛА виконав завдання з виявлення умовної цілі на відстані декількох десятків кілометрів, при цьому залишався в стійкому управлінні і передавав якісне зображення на наземну станцію керування.

На початку цього року згідно з контрактом з компанією-розробником п'ять комплексів «Фурія» надійшли до Збройних Сил як експериментальні зразки. Кожен окремий комплекс укомплектували декількома літальними апаратами та змінними оптичними модулями. Денна камера має високі оптичні можливості, які дозволяють проводити відеозапис із якістю FullHD, а для виконання завдань вночі комплекс обладнали тепловізійною головкою. До того ж оператор може за лічені секунди під час авіарозвідки замінити оптичну головку тепловізійною. А нещодавно «Фурії» пройшли випробування в районі проведення антитерористичної операції, де продемонстрували належну роботу.

Бойові випробування в районі АТО провели фахівці Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України. Мобільна робоча група військовослужбовців на чолі з керівником центру полковником Володимиром Башинським протягом двох тижнів здійснювала повітряну розвідку найбільш важливих та небезпечних районів на Донецькому, Луганському та Маріупольському напрямках в інтересах штабу АТО.

«ФУРІЯ» МАЄ СТІЙКЕ БЕЗПЕРЕБІЙНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ПЕРЕДАЄ ЯКІСНЕ ЗОБРАЖЕННЯ НА ПУЛЬТ КЕРУВАННЯ

— Запуски безпілотника здійснювалися як удень, так і вночі, — розповів учасник випробувань капітан 3 рангу Юрій Літковець. — В цілому апарат виправдав сподівання. Комплекс здатний здійснювати повітряну розвідку на максимальній відстані від пункту керування до 30 кілометрів та має потужний силовий агрегат, що здатний йому доволі довго знаходитися у повітрі.

Про ефективність розвідки, що велася за допомогою «Фурії», свідчать такі результати. Приміром у ході бойового застосування БПЛА фахівцями наукового центру було виявлено та зірвано приховану передислокацію військ противника, а також місця обладнання нових інженерних позицій та базування і формування ворожих резервів. Іншого разу комплекс зафіксував випадок брутального порушення Мінських домовленостей щодо відведення бойовиками підрозділів артилерії. На відзнятому відео чітко видно 120-міліметрові артилерійські комплекси противника, що обстрілюють позиції українських військовиків.

Відповідно до державного контракту вартість одного комплексу «Фурія» становить близько 2,5 мільйона гривень. Планується, що в разі вдалих випробувань літальний апарат буде прийнято на озброєння Збройних Сил України. А після цього Міноборони зможе укласти з виробником договір на його серійне виробництво. Своєю чергою розробник вже модернізував «Фурію», дообладнавши комплекс автоматичною системою визначення координат та супроводження цілі, сучасним програмним забезпеченням для ведення розвідки та корегування вогню артилерії тощо.

Григорій МАЗУР

«КРОН» ПІДВИЩУЄ ЕФЕКТИВНІСТЬ «КАЛАША»

Група полтавських винахідників на чолі з підполковником запасу Олегом Будаєвським ще 2014 року розробила та виготовила польовий снайперський кронштейн «КРОН», який у рази покращує ефективність та функціональність автомата Калашникова. Пройшовши випробування на передовій, винахід отримав численні схвальні відгуки наших бійців.

— Пристрій призначений для встановлення на всі типи АК, — розповідає Олег Будаєвський. — І його головною перевагою над аналогами є те, що «КРОН» не потребує бокової планки типу «ластохвіст». Конструктивно він має базу, що встановлюється на автомат. На базі кріпиться крило, яке й тримає приціл. Для ведення прицільного вогню важливе надійне кріплення оптики, і це досягається за рахунок фіксації пристрою під штатною рукояткою та отвором під зачіпкою магазина.

Для ведення прицільного вогню важливе надійне кріплення оптики, що досягається за рахунок спеціальної фіксації

«КРОН» виготовлений із пружинної сталі, захищений від іржі, має ергономічну форму. Його вага та вага розміщених на ньому оптичних пристроїв рівномірно розподілені на обидві руки, що також важливо при використанні. Час монтажу, який можна здійснити навіть у польових умовах, не перевищує 5 хвилин. Автомат при цьому не потребує жодних додаткових доопрацювань. Окрім того, універсальність винаходу забезпечує те, що вівер-планка завдовжки 150 мм дозволяє встановлювати на АК практично усі наявні в світі оптичні пристрої. Важливим фактором функціональності цього пристрою є його розміщення, яке не заважає розібрати та зібрати автомат при виникненні типових затримок при стрільбі. Без перебільшення можна стверджувати, що «КРОН» випереджає світові аналоги на кілька кроків.

Головним же здобутком творчого колективу винахідники вважають те, що розроблений та запатентований в Україні пристрій, який уже довів свою ефективність на практиці, повністю виготовляється з вітчизняних матеріалів.

На сьогодні до війська вже доправлено понад 600 екземплярів польового снайперського кронштейна «КРОН».

Володимир ЛАЗАРЄВ

НОВИЙ ІМІДЖ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

ЗБРОЙНІ СИЛИ НАРЕШТІ МАТИМУТЬ ВЛАСНІ АВТЕНТИЧНІ ОДНОСТРОЇ

Однострої представлено «у британському стилі» з елементами, які відображають традиції козаччини та вояків часів перших визвольних змагань початку минулого сторіччя

Військове дійство, яке відбувалося в столиці нашої держави на честь 25-ї річниці незалежності, стало помітною подією не лише в Україні. Урочистий марш наших воїнів, які 24 серпня крокували Хрещатиком, транслювали навіть у Китаї, про них вийшов матеріал в американській The Washington Post, а користувачі соціальних мереж і досі продовжують коментувати перебіг святкування чверті століття української незалежності

Переважна більшість тих, хто того дня спостерігав за тим, що відбувалося в центрі Києва — на Хрещатику та майдані Незалежності, причому не лише наживо, а й з екранів телевізорів, ділячись власними враженнями, найчастіше вживають слово «вперше».

На цьому Марші незалежності справді багато що сталося вперше.

Вперше пролунав урочистий військовий марш видатного українського композитора Лисенка.

Вперше Хрещатиком крокували ветерани АТО, резервісти, бійці нового окремого роду Збройних Сил України — Сил спеціальних операцій.

Вперше Президент держави — Верховний Головнокомандувач нагороджував Героїв України та присвоював чергові військові звання на головній площі країни.

Але, безперечно, найпомітнішою особливістю заходу стали нові парадні однострої та знаки розрізнення українських військовослужбовців, усесвітня дебютна демонстрація яких відбулася саме на 25-у річницю нашої незалежності.

Зміна іміджу війська справила неабияке враження насамперед тим, що в нових одностроях наші солдати, офіцери і генерали нарешті отримали вигляд по-справжньому українських вояків. Це відзначається навіть у згадуваній вище статті, опублікованій на шпальтах одного з найвідоміших світових друкованих видань. Флагман американських ЗМІ зазначає, що продемонстровані під час параду однострої — це перша військова форма західного зразка, яку українські військовослужбовці отримали після розпаду радянської імперії. The Washington Post пише, що однострої представлено «у британському стилі» з елементами, які відображають традиції козаччини та вояків часів перших визвольних змагань початку минулого сторіччя. Також газета вказує на те, що новий імідж українських військовиків «навмисно перериває зв'язок із радянським минулим».

На шпальтах «Народної армії» ми задовго до 24 серпня неодноразово розповідали про майбутню зміну зовнішнього вигляду наших вояків та про волонтерів, які більше року працювали над тим, аби українські захисники мали такий вигляд, якими їх побачив цьогоріч на марші з нагоди Дня незалежності світ. Утім варто ще раз нагадати, що дякувати за суто автентичну виразність цих одностроїв маємо когорті справжніх патріотів — представникам Міноборони, Проектного офісу реформ, геральдистам, художникам та історикам, усім тим, хто свого часу об'єднався навколо волонтерської ініціативної групи у складі Віталія Гайдукевича, Олексія Руденка, Олександра Лєжнєва, Миколи Чмиря, Олександра і Тетяни Сопіних. Саме їхня праця лягла в основу концепції нової форми одягу військовослужбовців, затвердженої згодом Президентом України.

Насправді тим, хто брав участь у роботі над створенням нових військових одностроїв, довелося докласти чимало зусиль, аби в новітньому іміджі Збройних Сил України були враховані як наступність національних традицій, так і сучасні вимоги до військової форми в арміях різних країн. По суті у процесі розробки концепції робоча група аргументувала доцільність кожного предмета однострою. Наскільки кропіткою була ця праця свідчить хоча б те, що, наприклад, при розробці берета і виборі його кольору для різних родів та видів військ проаналізовано специфіку армій понад 60 держав.

Елементи парадної та повсякденної форм одягу для солдатського, сержантського і офіцерського складу всіх родів та видів Збройних Сил України розробляли з урахуванням порядку їхнього носіння. З'явилися й нові елементи одностроїв, які в національному війську ніколи раніше не використовували в поєднанні з парадною формою. Наприклад, черевики з високими берцями та ремінь із бляхою для парадного розрахунку. Цей варіант передбачений лише для строю. В інших випадках берці замінюють на черевики, а ремінь взагалі не використовують. Таке поєднання діє в арміях більшості країн світу, зокрема у США, ФРН, Франції, Польщі тощо.

Окрім цього, згідно з концепцією розроблено зимові й літні варіанти одностроїв, створено опис, розмір та порядок розміщення на формі кожного з елементів.

Загалом головну увагу розробники приділили напрацюванню елементів повсякденної форми одягу, оскільки її військовослужбовці використовують найчастіше. Наголос ставився на демократичності стилю, практичності та зручності носіння.

ОРІЄНТОВНО КІНЦЕВІ ВАРІАНТИ ОДНОСТРОЇВ З УРАХУВАННЯМ УСІХ НАДАНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ТА ЗАУВАЖЕНЬ ЗАТВЕРДЯТЬ У ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ 2017 РОКУ

Наскільки сильне враження нові однострої справили не лише на іноземців, а й на самих українських бійців, вказує один із коментарів у соцмережі. Користувач пише: «Сьогодні спостерігав цікавий випадок. Зайшов у магазин «Символіка» у Львові. Військовий у камуфляжі попросив у дівчат полковницькі погони нового зразка на польову форму — для себе та командира. Дівчата відповіли, що поки що їх не мають. Вояк був збентежений, оскільки нові погони та знаки розрізнення хотів одягти прямо у магазині...»

Тож я запитав, коли саме нові однострої та знаки розрізнення почнуть отримувати в усіх військових частинах Збройних Сил, начальника Центру розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України підполковника Дмитра Марченка.

За його словами, на теперішній час розпочато етап тестування та доопрацювання нової військової форми. Цю роботу проводять у частинах та підрозділах, які вже отримали експериментальні зразки одностроїв і крокували в них під час Маршу незалежності. Посадовець зазначив, що орієнтовно кінцеві варіанти одностроїв з урахуванням усіх наданих пропозицій та зауважень затвердять у першому півріччі 2017-го. Після цього центр напрацює відповідні технічні умови для їхнього виготовлення, і лише по тому Збройні Сили почнуть масово замовляти нові однострої та знаки розрізнення. Тож потрібно набратися терпіння й дещо зачекати. А найважливіше вже зроблено — наша армія отримала власне обличчя, обличчя звитяги і незалежності.

Іван СТУПАК

АВІАТОРИ ТЕПЕР ТЕЖ СТАНУТЬ «ПІКСЕЛЬНИМИ»

Згідно з керівними документами, першими у нові зразки форми одягнуть льотчиків армійської авіації. Щоправда жодного ноу-хау в тих «комбезах» немає, адже вони пройшли відповідне дослідження й дозвільні процедури щодо тканин ще в 2003–2005 роках. Єдина новація комбінованих костюмів льотно-технічного складу — «піксельний» малюнок.

— У 2016 році задля забезпечення льотно-технічного складу формою нового зразка виділено певний фінансовий ресурс, — розповідає начальник управління авіаційно-технічного забезпечення логістики командування Повітряних Сил ЗС України полковник Олександр Гуйван. — Протягом першого кварталу проведено тендерні процедури, а в червні укладено договори на закупівлю мінімально необхідної кількості обмундирування із «піксельним» малюнком.

Льотно-технічне обмундирування — це не лише спецкостюми, а й високотехнологічне висотне обладнання. Командування Повітряних Сил шукає нові шляхи розв'язання проблем із забезпеченням ним, адже в Україні немає підприємств, які мають повний цикл його виготовлення. Те, що залишилось у спадок від радянської епохи, дотепер на озброєнні. Захисний шолом льотчика ЗШ різних модифікацій — тому підтвердження. Мало хто знає, що він коштує сім з гаком тисяч доларів! За словами полковника Олександра Гуйвана, така вартість пояснюється «фаршуванням» електронікою. Звісно, економити на безпеці льотчика й успішності виконання завдань ніхто не буде. Власне, ці шоломи цілком функціональні, проте шкіряні й тканинні елементи давно потребують оновлення. Офіцери логістики Повітряних Сил уже знайшли підприємства, які зголосилися на такий ремонт ЗШ.

Зауважимо, що недавно від західних партнерів надійшли захисні шоломи для українських льотчиків, але вони не зовсім підходять: їх треба підігнати і модернізувати під наші стандарти. Однак зайвими для авіації ці шоломи точно не будуть.

Юрій ІГНАТ

ШЛЯХ «ГРОМА»: ВІД ПСИХОЛОГА ДО РОЗВІДНИКА

«Тактична» борода прикриває бойовий шрам. Суворий, але водночас добрий погляд. Погляд людини, яка бачить війну щодня, але не зламалася під її тягарем. Такий вигляд має майор Олександр «Гром» — справжній бойовий офіцер. Людина з міцною волею, твердим характером та особливою харизмою

Коли 2014 року почалася війна на Сході України, Олександр був офіцером-психологом. Він міг спокійно залишитися в частині при штабі, адже його посада це дозволяла. Не дозволила совість. Олександр разом із колегами поїхав на Схід держави лікувати душі та повертати українських вояків до повноцінного життя.

— Бойовий стрес, посттравматичний синдром — тоді все було незвичним, — зізнається офіцер. — Не завжди все вдавалося. Адже теорія — це одне, зовсім інша річ стикнутися з цим на практиці. Було важко. По-справжньому важко. Особливо з військовослужбовцями, які перебували в районі Савур-Могили та пережили загибель своїх товаришів. Спочатку потрібно було зрозуміти бійця, осягнути те, що відчуває він в умовах бою.

У серпні 2015 року «Гром» пішов добровольцем до зведеного загону Повітряних Сил ЗС України «Дика качка» в його сьому, останню, ротацію. Вже там Олександру довелося нашвидку освоювати нові для себе спеціальності сапера та кулеметника.

— Рік тому наша ротація заїхала на «Зеніт», — згадує офіцер. — Пам'ятаю, що було дуже спекотно. Коли прибули на точку, то в нас обличчя були чорні від пилюки, лише навколо очей — чисті ділянки шкіри, які прикривали окуляри. Швидко вивантажили боєкомплект та продовольство. За півгодини сапер ввів мене в курс справи. Потім хлопці з 6-ї ротації поїхали на мирну землю, а ми залишилися на два місяці.

«ГРОМ» ПЕРЕТВОРЮЄ НА СПРАВЖНІ АРТ-ОБ'ЄКТИ БОЛВАНКИ 120 ММ МІН ТА СТРІЛЯНІ ВЕЛИКОКАЛІБЕРНІ ГІЛЬЗИ

Саме під час постійних обстрілів у тому пекельному трикутнику шахта «Бутовка» — «Зеніт» — «Бастіон» у «Грома» з'явилося своєрідне хобі. Він почав перетворювати на справжні арт-об'єкти болванки 120 мм мін та стріляні великокаліберні гільзи.

— Матеріалу для творчості вистачало, — жартує офіцер. — Пензлик зробив з власної бороди. Пізніше знайомі волонтери допомогли з фарбами. Почав розмальовувати. Свої перші роботи дарував волонтерам та бойовим побратимам. Привіз «сувеніри» і рідним. Коли здається, що нерви вже не витримують напруги, хобі допомагає мені випустити пар. Це краще, аніж топити тугу на дні пляшки і перетворюватись на «аватара».

Після повернення із «Зеніту» офіцеру не вдалось «вписатися» в колись зрозумілі стандарти мирного життя. Навіть попри власний досвід психолога, не міг нічого з собою вдіяти.

— Здавалося, що тут, на «гражданці», я зовсім чужий, — ділиться пережитим «Гром». — У тилових частинах також себе не бачив. Знав, що моя війна ще не закінчена, доки ворог на моїй землі.

Невдовзі офіцер написав рапорт про переведення до одного з бойових підрозділів, що виконує завдання в районі АТО. Сьогодні він продовжує боронити Батьківщину у складі розвідувального батальйону.

З Олександром «Громом» зустрівся у Вінниці. Він укотре приїхав на мирну землю. Порівнюючи відчуття, які були у 2014–2015 роках, офіцер говорить, що навчився адаптуватись до миру. Сприйняття змінилося.

— Думаю, що в тих, хто продовжує війну і неодноразово бував удома, так само змінилося, — говорить Олександр. — Побувавши із родиною, хочеться повернутися додому і бути біля них. Сильно страждає душа, коли знаєш, що син та донечка зростають без татової ласки та й уваги. Дружині потрібне моє плече. В мене немає ненависті чи агресії до тих, хто радіє життю, відпочиває в ресторанах, ходить на концерти. Навпаки, це чудово, що люди не чують вибухів і не знають, що таке смерть! Ми воюємо заради цього. Якщо щодня жалобу оголошуватимемо, то швидко програємо. Немає легшої здобичі, ніж деморалізована країна.

Олександр «Гром»

Владислав ДЕМ'ЯНЕНКО

ІНКОЛИ «КІБОРГИ» МАЙЖЕ ТИЖДЕНЬ ПЕРЕБУВАЛИ В АЕРОПОРТУ БЕЗ ВОДИ

«ЛЄШИЙ» НЕ ХОТІВ БУТИ «ДИВАННИМ» ГЕРОЄМ, ТОМУ СТАВ СПРАВЖНІМ

Хтось його називає просто херсонським «кіборгом», та він звик до іншого ім'я — «Лєший». Саме за цим позивним його знають бойові побратими. Сергій Павленко — один із тих, хто тримав оборону Донецького аеропорту. Коли ж повертався додому, попросив сина зустріти його в Миколаєві. Дружина випадково почула цю телефонну розмову і теж приїхала. А щойно побачила в гурті «кіборгів» неголеного й виснаженого чоловіка, здогадалася про все...

Сергій Павленко поїхав у АТО добровольцем у серпні 2014 року — між другою і третьою хвилями мобілізації. Таке рішення він прийняв після того, як загинув його товариш — командир батальйону «Херсон», а ще тому, що не хотів бути «диванним героєм».

— Не говоритиму точно, як довго кожен із нас перебував в аеропорту. Але скажу лиш одне: там було справжнє пекло, — розповідає «Лєший».

До подій на Сході України Сергій працював мотористом на судні. Коли почалися найжорстокіші бої, він прийшов до військкомату і висловив бажання їхати в АТО.

Для дружини, в якої проблеми з серцем, вигадав цілу легенду. Аж до повернення вона і гадки не мала, що її «половинка» перебуває у «пеклі».

«Кіборг» Сергій Павленко із позивним «Лєший»

Жінка думала, що Сергій служить у «Десні» водієм. Дорогою він у кожному селі фотографував магазини, кафе, спортмайданчики. Щоразу, коли дружина запитувала, де він, надсилав їй нібито «свіжу» світлину.

— Показую їй волейбольний зал, що буцімто під Києвом, хоча він насправді був під Краматорськом, — згадує Сергій. — Згодом ми відбули до Старченкового, за кілька місяців — до Водяного, де були сильні бої і де ми втратили багато побратимів. А стрілянину під час телефонних розмов пояснював дружині тим, що охороняю полігон — мовляв, там хлопці навчаються стрільбі.

Зі Старченкового Сергій потрапив до шпиталю. Телефон розбився — і зв'язку з ним не було. Нарешті жінці вдалося до нього додзвонитися. Коханий одразу заспокоїв: нічого страшного, проста застуда.

Укотре вирушаючи в район АТО, він просто поставив дружину перед фактом: у мене наказ, відмовитися не можу. Але запевнив, що на передову вже точно не відправлять.

— Потім були Червона Поляна, Донецький аеропорт, Піски... Багато де довелося побувати, — продовжує розповідь «Лєший» і показує відео з телефона, зроблене в ДАПі. — Якщо міг знімати, то був ще не піковий момент. Відстань між нами і ними лише15–20 метрів. Ось стінка — а за нею вже російські окупанти... Вогник червоний бачили? Це снайпер по нам цілиться.

Інколи «кіборги» майже тиждень перебували в аеропорту без води.

— Щоразу з боєм хтось приходив до нас і з боєм ішов. Завжди хтось гинув. Аби завезти нам воду, люди ризикували життям, — пояснює Сергій. — Щоб вижити, добували вологу, звідки могли. Використовували сніг, поки він був. А коли його не стало, зливали радіатори. Добували рідину і з тушонки. З консерви виймали м'ясо, залишалася юшку, яку через індивідуальний пакет вичавлювали й пили.

Повернувшись до Херсона, Сергій Павленко продовжив підтримувати зв'язок із товаришами по службі, допомагаючи всім, чим може як волонтер.

А ще наш герой із теплотою згадує дівчинку Христинку з каховського дитбудинку, лист якої майже рік носив у «броні». Це вражаючий збіг обставин, що серед тисяч дописів з усієї України до нього потрапило послання землячки.

— Багато воїнів брали ці листи і не тільки читали, а й клали їх під пластину бронежилета як оберіг. Коли ж отримав лист від Христинки, одразу зрадів, адже він був з рідної Каховки, — згадує «Лєший». — Багато побратимів і після повернення додому зберігають ці листи, перечитують...

Із Христиною Сергій потоваришував. Тепер вони спілкуються телефоном майже щодня.

Сергій ДАНИЛЕНКО

СТАНОВЛЕННЯ ОФІЦЕРА

ВІДБУВАЄТЬСЯ В БОЙОВІЙ ОБСТАНОВЦІ

33-річний старший офіцер відділу територіальної оборони військового комісаріату Київської області капітан Анатолій Барановський відслужив дві річні каденції як мобілізований, а нещодавно підписав контракт на службу в ЗС України. Він — бойовий офіцер, який майже сім місяців відвоював на фронті, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня, а тепер збирається використати набутий досвід у військкоматівській роботі

Капітан Анатолій Барановський

У родині Барановського військових не було, але він змалечку мріяв про погони. Одним зі стимулів розпочати офіцерську кар'єру стала недосяжність цивільних вишів для хлопця із незаможної родини через значну вартість навчання. 1999-го він вступає до Одеського інституту сухопутних військ, а за чотири роки отримує диплом і перші зірочки. У службі лейтенант дебютував на посаді командира взводу в Президентському полку. Згодом відомство почали реформувати, через що 2005-го взводний потрапляє під скорочення. Отже прослужити вдалося недовго. Звісно, не встиг реалізуватися як офіцер і військовий, про що мріяв. Відтоді Анатолій Барановський працював у охоронних структурах, поки не почався найважчий для України час.

— 2014-го була жахлива ситуація у війську, але я не міг залишатися осторонь і прийшов у військкомат рідного райцентру Макарів на Київщині, — розповідає капітан Барановський. — Було велике бажання допомогти країні, тож здебільшого хлопці не надто цікавилися зарплатнею. Спершу проходив службу в комісаріаті, проте шукав можливість потрапити в район проведення АТО. Зрештою в серпні того ж року мене запросили на співбесіду в 25-й мотопіхотний батальйон. Тоді ним командував Андрій Янченко (позивний «Висота», зараз — заступник голови облдержадміністрації Київщини. — Авт.). А вже 18 серпня в Дебальцевому мені довірили взвод у складі батальйону. Зрозуміло, все не могло бути ідеальним. Найбільше кульгало тоді забезпечення. Якби не волонтери, ситуація була б катастрофічною. На лінії дебальцівської дуги перебував до зими, поки не почали виходити з оточення. За той період підрозділ набув потужного досвіду. Ми там зачищали територію від ворога, убезпечували проміжки між опорними пунктами від проходу ДРГ противника, загалом переходили до оборонних дій після боїв під Іловайськом та підписання Мінських угод. Також проводили колони, посилювали бойові позиції сусідів.

У підрозділі Барановського були втрати — четверо зі взводу віддали життя за Україну. Це війна, і всі, хто туди потрапляє, мають розуміти цей ризик, але не варто ставати рабом думки про невідворотну для тебе фатальність зустрічі з ворогом.

— Пригадую жахливе 28 серпня 2014-го... 24-літній боєць Олег з позивним «Школьний» виїздив із побратимами на допомогу нацгвардійцям, які потрапили в оточення. Моїм хлопцям вдалося врятувати 17 поранених, вивезти їх із вогняного «мішка», але Олег загинув у бою, — розповідає капітан. — Зауважу, що там основні жертви були від артобстрілів та мінометного вогню. Саме від нього загинув у листопаді того ж року «Шаман». А в оточенні біля Дебальцевого полягло ще двоє — «Дід» під час зачистки села Рідкодуб, а згодом там же Сашко «Залізяка». Відважні хлопці й цвіт нації. Я пишаюся, що мене з ними звело життя. І дуже шкодую, що не все міг зробити, аби зберегти людей. Утім розумію, що безкровних воєн не буває…

Анатолій Барановський відносно благополучно пройшов гарт на фронті, якщо не брати до уваги кілька легких контузій. Мабуть, янголи допомогли, припускає співрозмовник. Адже поруч гинули побратими, котрі пройшли навіть по кілька воєнних конфліктів. Після першої демобілізації він майже відразу знову повернувся у військо. Але то була зовсім інша служба, про яку Барановський обов'язково розповість, коли отримає на те право.

МОЛОДИМ ОФІЦЕРАМ, ЯКІ ПОТРАПЛЯТЬ НА АТО, ПОТРІБНО ЧІТКО РОЗУМІТИ, ЯК РОЗРАХОВУВАТИ СВОЇ СИЛИ, РЕАЛЬНУ СПРОМОЖНІСТЬ ПІДРОЗДІЛУ

— А що зараз спонукало до праці у військкоматі? — запитую Анатолія Ігоровича.

— Я вирішив, що потрібно людей на місцях, які збираються у військо, налаштовувати на правильну моральну хвилю, говорити їм правду про стан речей, аби вони їхали на передову з багажем достовірної інформації. А вона є зброєю, не гіршою за кулемет чи гармату. Треба ділитися з людьми накопиченим досвідом, — пояснює капітан Барановський.

— Чи правильною є теза, що становлення повноцінного офіцера відбувається в бойовій обстановці?

— Звісно. Багато людей закінчили військові виші, прослужили в мирний час, так і не випробувавши, чого вони варті у «справжньому замісі». Як показала практика, навіть відправка на війну офіцерів, які закінчили військові кафедри інститутів, зрештою дає доволі непогані результати. Поясню, що маю на увазі. Люди, які навчалися у військових освітніх закладах, мають вужче фахове спрямування і дещо інший кут бачення ситуації загалом. І тут нічого ображатися, бо я сам закінчив такий виш. А хто прийшов із цивільного життя — ті ж менеджери чи комп'ютерники, в них інший підхід до виконання нагальних завдань. Період життя, що минув після скорочення із лав Збройних Сил, теж відчутно змінив мене. Інститут дає масив теорії, а от те, наскільки ефективним буде застосування цих знань, вже залежить персонально від командира чи фахівця. Іще одне: війна на Донбасі неоднозначна, й до деяких її моментів навіть у військових вишах не готували. На багато запитань ми не знаходили відповідей у статутах чи бойових настановах. Тому і добровольці, і кадрові військові в певному сенсі були рівні. Звісно, інтуїція й щасливий випадок допомагають воякам, але тільки тим, хто готовий доповнити їх певним досвідом та знаннями.

— Чого бракує новачку у війську?

— Військо потребує глибокої і ґрунтовної психологічної підготовки. Якщо боєць занепадає духом, йому вже не допомагають ані знання, ані сучасна зброя. Молодим офіцерам, які потраплять на АТО, потрібно чітко розуміти, як розраховувати свої сили, реальну спроможність підрозділу, готуватися фізично і психологічно. А офіцер — це передовсім неабияка відповідальність за людей. Будь-який ресурс можна відновити, відбудувати, відремонтувати, а от загиблих не повернеш. До військовослужбовців потрібно ставитися не як до гарматного м'яса, бо в перемоги завжди є ціна, і вона не може бути безмежною…

Геннадій КАРПЮК

ПІСЛЯ КОНТУЗІЇ ПРОДОВЖУВАВ РЯТУВАТИ ЖИТТЯ БІЙЦІВ

Медик Володимир Мрищук

Володимир Мрищук — медик з 95-ї десантно-штурмової бригади, мобілізований під час 3-ї хвилі. Пройшов Піски, Водяне, Донецький аеропорт... Про комфортні умови операційної, вимиті до блиску руки та стерильні інструменти на фронті йому доводилося тільки мріяти. Кожного дня Володимир вступав у бій. Бій за життя наших воїнів.

— Спочатку в нашому батальйоні було два медики, та 20 січня 2015-го залишився тільки я — колега-медик дістав поранення, несумісне з життям. Того трагічного дня і я не уникнув травми — мене контузило. Про те, щоб їхати до госпіталю, навіть не йшлося. Поранених було дуже багато, обстріли не припинялися, роботи постійно додавалось. Період, коли аеропорт упав, а деякі позиції продовжували утримуватися нашими військовими, був одним із найскладніших. Нерідко ми рятували бійців з інших підрозділів, адже наш медичний пункт розташовувався дуже вдало, — говорить медик.

Головним завданням Володимира було надання пораненим бійцям першої медичної допомоги та відправка їх до шпиталю. Але на практиці такої можливості часто не було, тож усю необхідну допомогу доводилося надавати в польових умовах.

— Дотримуватись стерильності було надзвичайно важко. Операційною у нас був гараж із дерев'яним столом. Саме на ньому і проводились оперативні втручання. Нерідко працювали просто на підлозі. Але це були далеко не всі проблеми… На початку моєї служби в АТО відчувався серйозний брак медикаментів, тому кожен бинт, кожен медпрепарат був ледь не на вагу золота. І хоча медична допомога — не та річ, де можна економити, використовувати усе це доводилося вкрай бережливо, — каже хлопець.

За словами Володимира, медики у більшості випадків стикались із мінно-осколковими пораненнями, рідше — з кульовими. Загалом через руки Володимира за рік служби в зоні бойових дій пройшли кілька сотень бійців. Вони і досі телефонують, дякують за врятовані життя.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

ОТРИМАТИ ЗЕМЛЮ — ПІВСПРАВИ.

ПОТРІБНО НАВЧИТИ АТОВЦІВ СПРИЙМАТИ ЇЇ ЯК РЕСУРС РОЗВИТКУ

ПРО ТЕ, ЯК ПРАЦЮЄТЬСЯ КОЛИШНЬОМУ КОМБАТУ «КИЇВСЬКОЇ РУСІ» В ІПОСТАСІ ЗАСТУПНИКА ГУБЕРНАТОРА СТОЛИЧНОЇ ОБЛАСТІ

Андрій Янченко, заступник губернатора Київської області

Андрій Янченко відомий загалу відтоді, як 1 грудня 2013-го він із дружиною влилися в ряди найактивніших євромайданівців. Спершу — заступник сотника 1-ї сотні Самооборони Майдану, потім — чільник 42-ї сотні «Львівська Брама», що боронила верхню барикаду неподалік станції метро «Хрещатик». Там і здобув позивного «Висота», під яким згодом, уже капітаном ЗС України, командував 25 окремим мотопіхотним батальйоном «Київська Русь». Брав участь у бойових діях на Донбасі, найзапекліші з яких точилися торік узимку навколо Дебальцевого. Майже рік тому став заступником голови Київської облдержадміністрації, у віданні якого перебувають і питання мобілізаційної та оборонної роботи

— Українське військо отримує колосальну суспільну підтримку. Постать людини в однострої тепер не викликає в громадян депресивних асоціацій. Яка ваша думка щодо природи цього феномена?

— Від моменту здобуття незалежності, армії, як такої, у нас не було — вона згасала водночас із занепадом радянської імперії, якщо точніше — після війни в Афганістані. Добре пам'ятаю, як у 1990-ті стрімко бідніли родини військовослужбовців. Я сам тоді почав становлення як військовий. Мене охоплював жаль від спостерігання офіцерського жебрацтва. Сім'ї чесних служак ледь доживали від зарплати до зарплати. От і ми, курсанти в Одесі, коли знайомилися з дівчатами, зрідка зізнавалися про свій статус. Тоді молоді пані вже не марили долею дружин офіцерів… Можливо, справа в тім, що Україна тривалий час не мала конфлікту, де себе яскраво проявило б військо. Так, навколо вирували бойовища у Придністров'ї, Грузії, загалом Кавказькому регіоні, та і Югославія була не так далеко. Ще кілька так званих мирних років, і Україну позбавили б залишків боєздатних підрозділів. Настаралося минуле політичне керівництво й міністри оборони з російським корінням. Вони не розвивали національне військо, а методично його нищили. Перші бої у Слов'янську, Луганському аеропорту, на Савур-Могилі, де були страшні втрати, показали глибину нищення армії. Наші військові донедавна стояли на порозі припинення існування як повноцінний суспільний клас. Я вважаю, що теперішня війна зламала цю ситуацію.

— Своєрідним прологом зазначеного перелому є Революція гідності.

— Так. Вона розбудила українські феномени добровольчого руху і волонтерства. Добровольці з Майдану стали основою таких підрозділів, як «Київська Русь». Щоправда ці патріоти через недостатню підготовку здебільшого підходили для партизанщини. Проте тоді ми довели ефективність спрощеного методу мобілізації, облаштувавши в «Українському домі» рекрутинговий центр. Там сиділи «діди» із 40-ї сотні, й до них приходили добровольці. А ми майже цілодобово роздавали листівки про створення батальйону, відверто кажучи: хлопці, не чекайте тут гарантованої форми, їжі, зарплати, нормального побуту чи якогось статусу. Максимум — це стрілецька зброя, якою доведеться виконувати завдання… Взагалі систему військкоматів, звісно з настанням сприятливих умов, варто, мабуть, добряче переформатувати. Я прихильник мережі районних (міських) рекрутингових центрів. Це може бути, приміром, невеличкий офіс, де працюють кілька офіцерів, сержант і психолог. Він має бути розрекламований у певній громаді. Центр повинен допомагати кандидатам на першому етапі відбору й оформлення. Коли ж справа дійде до підписання контракту, людину скерують до оновленого обласного офісу військового рекрутингу й обліку. Стара система віджила своє, треба створити сучасну альтернативну модель. Я на собі відчув вади деяких підходів у відборі на службу. Якось 2014-го один з військкомів привіз людей із запахом спиртного. Я з ним довго не розмовляв, а потім сказав: «Забирайтеся геть разом зі своїми «аватарами»! Офіцер обурювався — мовляв, стільки народу привіз, а ти вередуєш, план виконання ламаєш! Ви розумієте, яка прірва між нами? Інколи навіть одних і тих самих привозили кілька раз! Для нього байдуже, кого посилати на війну. Згодом того офіцера замінили. А скільки таких було в Україні!..

ІЗ ПОЧАТКУ РОКУ В ОБЛАСТІ ВИДАНО МАЙЖЕ 16 МЛН ГРИВЕНЬ ДОПОМОГИ УЧАСНИКАМ АТО, ПОРАНЕНИМ БІЙЦЯМ, СІМ'ЯМ ЗАГИБЛИХ. Є РЕСУРС, АБИ ПРОДОВЖУВАТИ ЦІ ВИПЛАТИ

— Чи є адекватною політика щодо надання певних пільг учасникам АТО? Чи не краще допомогти їм відкрити власний бізнес, здобути нові знання?

— Я противник будь-яких пільг. Совкову практику варто припинити і якомога скоріше монетизувати. Пільги ніколи не будуть справедливими для всіх. Іще — вони живлять таке страшне явище, як утриманство. Суспільний патерналізм до добра не доводить.

Із початку року в області видано майже 16 млн гривень допомоги учасникам АТО, пораненим бійцям, сім'ям загиблих. Є ресурс, аби продовжувати ці виплати. Проте ми думаємо, як змінити формат роботи, адже видача коштів лише підсилює утриманські настрої, не формуючи правильної підтримувальної мотивації. Краще підказати спосіб розвитку, вигідних вкладень, а не заохочувати проїдання очікуваних від держави ресурсів. Є приклади, коли хлопці збиралися і створювали цех металообробки, житлові кооперативи, фермерські господарства. Один боєць отримав землю і не просто шукав, кому її продати, а поставив там теплиці.

— Нам не уникнути запитання щодо стану справ із забезпеченням земельними ділянками учасників АТО. Київщина доволі строката й непроста в цьому сенсі. Як вдається знімати гостроту цих проблем?

— Одразу зауважу: досі не одержав землі, бо принципово чекаю, поки її отримають усі мої хлопці. В області атовцям роздано близько 3 тисяч ділянок. Процес забезпечення наділами йде, хоч і не швидко, особливо навколо Києва. Однак нам вдається вишукувати вільні території. Так, із Національною академією аграрних наук домовлено, що вони відмовляться від користування 125 га площ у с. Фурси неподалік від Білої Церкви. Загалом вийшло понад 1,2 тис. наділів — цілий масив для учасників АТО. Вони тепер об'єднуються в ГО «Патріот-таун», аби будуватися. Інший приклад: у с. Щасливе Бориспільського району на межі столиці 23 ділянки надали атовцям… А це практично звалище, облюбоване безхатьками. Але статус «латифундії» не злякав хлопців. Вони запросили забудовника, запропонували розробити інвестпроект. Ділянка будівельникам підійшла — вони згорнули той бедлам, викопали котлован і зараз завершили другий поверх. Загалом там буде дві багатоповерхівки, в яких визначену кількість житла дадуть ветеранам АТО.

Намагаємося відходити від малоперспективного принципу «дайте нам землю». Я завжди питаю: «Хлопці, а що далі з нею робитимете?» Звісно, прагматичні підходи ще не стали панівними — подібні історії є приблизно у п'ятої частини виділених ділянок. Вважаю і це успіхом, вартим розвитку.

На жаль, найбільше яблуко розбрату — землі сільгосппризначення, надані атовцям в агрорайонах. Саме тут народжуються шахрайські схеми, де «добродії» ніби консолідують землі учасників АТО під прибуткові проекти, що виявляються ошуканством. Приміром, хлопці отримали «сільгоспземлі» — в ідеалі вони там мають відкрити виробничий кооператив, ферму, які працювали б на них. Але почасти наділи віддають фермерам, підприємцям. Звісно, це не найгірший варіант, проте згодом там виникають різнорідні конфлікти, зокрема і через невиконання умов оренди. Буває, що земля перебуває в користуванні одного фермера, а інший збирає атовців і каже: віддаєте свій масив — я плачу живі гроші. І хлопці деколи погоджуються...

— Чи вдається вам, комбату, а нині чиновнику, зустрічатися з побратимами, для яких ви і досі «Висота»?

— Я не відгороджуюся ні від кого. Хлопці знають номер не лише мого телефона, а й дружининого, бо вона воювала разом з нами. Інколи просто безцеремонно приходять і кажуть: «Висота», ми прийшли і стоїмо під дверима адміністрації». Як я їм відмовлю? У тому, що тепер займаюся такими важливими справами, завдячую їм, бо це і їхнє досягнення. Якби ми там, на передовій, не були родиною, годі було б і мріяти про таку підтримку.

Геннадій КАРПЮК

ВТРАТИВШИ НА ВІЙНІ ЧОЛОВІКА, ВОЛОНТЕРКА ПІШЛА НА ФРОНТ

Юлія мобілізована в 25-й батальйон медиком

У 20 РОКІВ ЮЛІЯ КІРІЛЛОВА СТАЛА НАРЕЧЕНОЮ, У 21 — ВДОВОЮ

Чоловік Юлії Данило був мобілізований до 30-ї окремої механізованої бригади в перший місяць війни, 18 березня. Квартира, яку орендувало молоде подружжя, дуже швидко перетворилася на волонтерський склад, переповнений кевларовими шоломами і брониками, раціями і карематами. Юля хвилювалася, забувала поїсти, із завмиранням серця слухала новини. Дві години сну, цілий день на роботі, цілий вечір у пошуках чергових комплектів форм та взуття для коханого артилериста та його товаришів… Та в серпні 2014 року під час артобстрілу з Росії Данило загинув, не доживши одного дня до свого 24-річчя і тижня до дня незалежності України…

— Півроку мені доводилося розмовляти з чоловіком по 30 секунд на день, якщо пощастить. А частіше — по кілька днів сидіти в повній невідомості, не випускаючи з рук телефон, здригатися від кожного дзвінка… Поки одного разу в слухавці не почула: «Дані більше немає… Накрили «Градами». Він загинув у Степанівці, на кордоні з Росією. Три дні я шукала його тіло. Мало хто знає, яка на запах ця війна. Знає лише той солдат, який діставав тіло свого друга з-під уламків зруйнованого окопа або тягнув на собі з поля бою. Знаю і я, об'їздивши не один морг у пошуках тіла свого чоловіка. Цей запах ніколи не забути, він назавжди залишиться в пам'яті разом із гіркотою втрати найближчої, найріднішої людини!

Юлія зі сльозами на очах розповідає, що з кожним днем усе більше віддаляється від тієї миті, коли була дійсно щасливою.

— Здається, що гірше вже бути не може. Та де ж — ще й як може. Час не гоїть ран, вони не зникнуть ніколи. Ти просто звикаєш до цього болю, звикаєш, бо вдіяти вже нічого не можеш.

Після загибелі коханого молода киянка продовжила свою війну. У лавах волонтерських груп студентка об'їздила практично всю Донецьку та Луганську області. Дівчина знову і знову збирала черговий вантаж і їхала у самісіньке пекло, де рятувала життя пораненим, допомагала ремонтувати військові автомобілі, вивозила людей з-під обстрілів.

— За наше майбутнє боровся мій чоловік, за це боролися і тисячі наших загиблих воїнів, за це боролась і я! У мене часто запитували, чому я знову і знову їхала в АТО, чому мені не сиділося вдома. Мене нерідко звинувачують у егоїзмі, дехто відверто казав, що в мене не всі вдома! Ну і нехай! А я собі знаю своє і потихеньку з допомогою небайдужих українців збирала черговий вантаж, сідала в машину і вирушала в дорогу, до наших героїв!

У ЛАВАХ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ГРУП ЮЛІЯ ОБ'ЇЗДИЛА ПРАКТИЧНО ВСЮ ДОНЕЦЬКУ ТА ЛУГАНСЬКУ ОБЛАСТІ — ЇХАЛА У САМІСІНЬКЕ ПЕКЛО, РЯТУВАЛА ЖИТТЯ ПОРАНЕНИМ, ДОПОМАГАЛА РЕМОНТУВАТИ ВІЙСЬКОВІ АВТОМОБІЛІ, ВИВОЗИЛА ЛЮДЕЙ З-ПІД ОБСТРІЛІВ

Рік тому тендітна дівчина була мобілізована до 25-го батальйону медиком. Рік виявився вкрай складним, довелося стикатися з першою медичною допомогою, зі складними маніпуляціями, втрачати побратимів, ризикувати життям... Її силі духу позаздрить кожен. У свої 22 роки вона здобула серйозний і вкрай жорстокий життєвий досвід.

— На війні все по-іншому. Тут інша реальність, інші цінності, інші люди! За тривалий час своїх волонтерських подорожей і служби за мобілізацією я познайомилася з багатьма військовими. У кожного своя історія, але в усіх один мотив — вільна і незалежна Україна, мирне майбутнє для дітей! Данило мріяв зробити свою країну кращою, у мирі виховувати власних дітей, та не судилося. Тепер його гасло стало моїм власним.

Дівчина розповідає, що волонтерство багато чому її навчило, допомогло зрозуміти, що таке війна. Тож до фронтового побуту їй звикати не довелося.

Юлія і досі не знімає обручки, адже знає — її герой десь поруч. Посмертно Данила нагородили орденом "За мужність". Дружина, як ніхто інший, знає, що він на нього заслуговує.

— Коли одна куля підводить підсумок битви, коли немає шансів вибратись, але якимось дивом це все ж таки вдається зробити, я розумію — це він прикриває мою спину… Він поруч.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

«СЛОВА ВДЯЧНОСТІ ВІД НАШИХ ЗАХИСНИКІВ Є ДЛЯ НАС НАЙБІЛЬШОЮ НАГОРОДОЮ»

5 ВЕРЕСНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ БЛАГОДІЙНОСТІ. БОРОНИТИ УКРАЇНСЬКУ ЗЕМЛЮ ДОПОМАГАЮТЬ ТИСЯЧІ УКРАЇНЦІВ, НАДАЮЧИ НАШИМ ВОЯКАМ МАТЕРІАЛЬНУ ДОПОМОГУ

Серед тих, хто допомагає нашим солдатам, люди різних професій, політичних і релігійних поглядів, об'єднані прагненням бути корисними в цей важкий для України час і прискорити нашу перемогу. Лідія Будська, наприклад, лікар. Проблеми українських вояків сприймає як власні. Тому спільно з такими ж небайдужими колегами організувала збір і передачу в район АТО взуття, одягу, військової амуніції.

— Нам телефонують солдати і щиро дякують за нашу скромну допомогу, — говорить пані Лідія. — Слова вдячності від наших захисників є для нас найбільшою нагородою. Ця енергійна жінка працює над створенням реабілітаційного центру для учасників АТО, які звільнилися в запас. Там їм допомагатимуть адаптуватися до цивільного життя, якомога скоріше забути жахіття війни.

Серед тих, хто подав нашим воякам руку допомоги, є українці, які давно живуть за кордоном. Антоніна Левчук — одна з них. Вона залишила Україну майже 10 років тому і сьогодні проживає у США, працюючи в IT-компанії. З початком російської агресії жінка спільно з Іриною Пилипенко створили благодійний фонд, який збирає кошти на потреби захисників української землі. За останні 2 роки вона зібрала для бійців АТО медикаментів на понад 2 мільйони доларів. Їй активно допомагають й інші колишні наші співвітчизники.

Знаю цілі трудові колективи, які вже третій рік поспіль допомагають Збройним Силам, іншим військовим формуванням подолати ворога. Наприклад, працівники Кам'янець-Подільської автошколи, якою керує полковник у відставці Володимир Демченко, теж не стоять осторонь цієї важливої справи.

— Більшість моїх колег, зважаючи на вік і стан здоров'я, не можуть взяти до рук зброю і піти захищати Україну, — каже Володимир Миколайович. — Але це не означає, що нам не до снаги інші добрі справи. Порадившись, одноголосно вирішили перерахувати на потреби армії кілька своїх одноденних зарплат.

На цьому благодійність кам'янчан не закінчилася: згодом вони організували збір продуктів харчування, засобів особистої гігієни, які теж відправили в район проведення антитерористичної операції. А учні шкіл з ініціативи відставного полковника Володимира Демченка сплели — під керівництвом учителів — маскувальні сітки, написали листи воякам-землякам. І теж відправили в район АТО.

АНТОНІНА ЛЕВЧУК ЗА ДВА РОКИ ЗІБРАЛА ДЛЯ БІЙЦІВ АТО МЕДИКАМЕНТІВ НА ПОНАД ДВА МІЛЬЙОНИ ДОЛАРІВ

— Саме завдяки таким небайдужим людям Українське військо і стало сильнішим, — переконаний капітан Олександр Чорпіта — колишній десантник, нагороджений за участь в антитерористичній операції орденом Богдана Хмельницького.

До благодійної діяльності приєднуються і творчі люди, які, реалізуючи свою продукцію, надають допомогу бійцям АТО. Наприклад, у Львівському гарнізонному храмі Петра і Павла провели благодійну виставку іконопису «Митці — воїнам». На ній демонстрували роботи як львівських, так і дрогобицьких художників. Галичани спільно з громадською організацією «Допоможи фронту» під час цього заходу збирали кошти на придбання тепловізора.

Журналісти Вінницького громадсько-політичного тижневика «33-й канал» відправили військовикам, які боронять Маріуполь, 400 пар зимового взуття. І це не єдиний подарунок від Поділля: бійці отримали також акумулятори від заводу «Кристал», торговельна мережа «Україночка» передала їм автомобільні запчастини, а центральний ринок міста над Бугом — продукти харчування.

Прикладів безкорисливої допомоги захисникам України можна навести тисячі, а то й десятки тисяч. Адже, попри всі старання путінської пропаганди, українці залишаються патріотами своєї країни і роблять все від них залежне, щоб допомогти її захисникам.

Сергій ЗЯТЬЄВ

Бійці тренуються саморобною штангою

ВІЙНА — ВІЙНОЮ, А СПОРТ — ЗА РОЗКЛАДОМ

ВІЙСЬКОВІ, ТИМ ПАЧЕ ТІ, ХТО ВИКОНУЄ БОЙОВІ ЗАВДАННЯ, ОБОВ'ЯЗКОВО ПОВИННІ НЕ ЛИШЕ БУТИ ВПЕВНЕНИМИ У ВЛАСНІЙ ЧУДОВІЙ ФІЗИЧНІЙ КОНДИЦІЇ, А Й МАЮТЬ ПІДТРИМУВАТИ ЇЇ В НАЛЕЖНОМУ СТАНІ

Звісно, простіше організувати процес заняття фізкультурою і спортом у спеціально обладнаних приміщеннях чи на майданчиках. Проте досвід багатьох підрозділів та учасників АТО доводить: навіть на передовій або в тимчасовому таборі в полі, на полігоні воякам можна і треба долучатися до фізичної активності. Як кажуть, коли є бажання — знаходяться і можливості.

У соцмережах та ЗМІ зараз є чимало інформації про те, як українські бійці з різних відомств навіть у районі боєзіткнень із ворогом влаштовують імпровізовані тренувальні майданчики. Подекуди це прості поперечини, закріплені поміж деревами й гантелі, зроблені із заповнених водою чи піском пластикових ємностей. А буває, що навіть із підручних засобів хлопцям вдається створити щось на кшталт атлетичного манежу просто неба, який кількадесят років діє у столичному Гідропарку.

Можна тільки позаздрити тій наполегливості й методичності, з якою чимало військовослужбовців вирішили не кидати заняття спортом, якому вони приділяли увагу в довоєнному житті. Адже набути певної бажаної форми дуже важко, а втратити її, зовсім припинивши тренування, доволі просто. Більше того, саме в армії, взявши участь в АТО, деякі бійці взагалі вперше починають серйозно ставитися до фізичного гартування свого тіла.

НАВІШАНІ НА ТРУБУ ВЕЛИЧЕЗНІ ДЕРЕВ'ЯНІ КОЛОДИ, ПЕНЬКИ — ТАКІ ТРЕНАЖЕРИ НЕ ДЛЯ ГЛАМУРНИХ ФІТНЕС-КЛУБІВ

Напрочуд промовистою видалася добірка світлин зі Сходу країни прес-офіцера Віталія Кирилова під загальним гаслом: «Ті, хто хочуть, — шукають можливості, а хто ні, — шукають причини». Саме так він підписав фото із саморобними турніками, гантелями, лавицями для жиму штанг тощо. Останні, до речі, як і інше спортзнаряддя, тренажерами в класичному розумінні цього поняття не назвеш. Це навішані на трубу величезні дерев'яні колоди, пеньки, до яких додають всілякі доважки — бетонні плити, цеглини, траки від гусениць танків, батареї опалення тощо. Такі тренажери не для гламурних фітнес-клубів, хоча деякі з вояків колись займалися й там, а для суворих і незламних духом бійців, котрі навіть серед неабиякої небезпеки знаходять час та місце добряче «тонізувати» м'язи. А відомо ж, що в міцному тілі завше присутній здоровий дух.

Про винахідливих солдатів — прихильників спорту днями на сторінці у Facebook написав і молодший лейтенант ЗС України Роман Кулик, розмістивши фото з Авдіївки. «Не втомлююся постити тренажери наших бійців, щоб лінивці припинили скаржитися на брак часу і можливостей для занять спортом на тлі таких прикладів», — зауважив офіцер.

ФІЗКУЛЬТУРА ВІДВОЛІКАЄ ВІД «АВАТАРСТВА»

Примітно, що на потребу військових у певній адекватній розрядці, необхідності підтримувати й удосконалювати силу, витривалість та спеціальні фізичні навички відгукнулися й волонтери. Приміром, лише впродовж торішньої осені учасники ГО «Сестри перемоги» буквально на передовій обладнали 6 спортзалів. Першою 150-кілограмову штангу для тренувань бійців попросила 95-та оаембр. Волонтерам вдалося виконати це прохання. Згодом такі ж «подарунки» роз'їхалися і по інших підрозділах війська. Причому «Сестри» вирішили підбирати повноцінні набори тренажерів, гантелей, боксерських груш та рукавичок, враховуючи специфіку підготовки різних родів Збройних Сил. Так, спецпризначенці багато уваги приділяють силовій витривалості, а артилеристи, особливо «великокаліберники», повинні мати сильні руки, «сталеву» спину й невтомні ноги. Знайшлося і чимало благодійників, які спонсорували закупівлю атлетичного обладнання. Приміром, один із них зробив оригінальну пожертву для війська — десять професійних тренажерів Technogym. А для двох дивізіонів 55-ї окремої артбригади знайшли кімнату під завезені «Сестрами» комплекти «штанга+гантелі+стійка для преса+стійка для жиму штанги». У 30-ту окрему механізовану бригаду тим часом так само прибули макивари, гантелі, боксерські груші, рукавички тощо.

Інші волонтерські спільноти інформаційно підтримують спортивні ініціативи небайдужих до фізичного гарту військових. Приміром, учасники проекту «Повернись живим» днями розповіли про побачені на передньому краї оборони дерев'яні штанги. «Тут немає модних снарядів і стильних «треників» — хлопці займаються з тим, що змайструють власноруч. Фахівці називають такий різновид спорту армійським кросфітом, — зауважила у коментарі «НА» одна із засновниць згаданої волонтерської організації Ірина Турчак. — Ми часто буваємо на нульовій лінії і мало де немає хоча би куточка для занять. Активні хлопці, особливо спортсмени, стають провідниками ідеї заняття собою навіть на передовій. У такий спосіб вони відволікають побратимів від «аватарства». Так, це не наша спеціалізація, але якщо бачимо якийсь передовий досвід чи є запити на спортінвентар, ми обов'язково розповідаємо про це, звертаємося по допомогу до волонтерів чи структур, тісніше пов'язаних із темою спортобладнання».

ПАУЕРЛІФТЕРИ СВОЇМ ЗВИЧКАМ НЕ ЗРАДЖУЮТЬ. НАВІТЬ НА ФРОНТІ

Про те, що повноцінний і доступний спортзал можна організувати навіть на одному з крайніх опорників, який потерпає від прицільного вогню ворога, довів молодший лейтенант Вадим Коростель, за фахом педагог. Таку ідею він виношував іще до прибуття на Донбас, коли перебував на Яворівському полігоні.

Втілити задум Вадиму допомогли бойові товариші. Основним викликом став пошук матеріалів для виготовлення спортінвентарю. Аби штанги і гантелі були правильно сконструйовані, Коростелю згодилися знання, здобуті на кафедрі фізичної реабілітації столичного педуніверситету й досвід роботи вчителем фізкультури. Він навіть тренував молодих спортсменів. Серед його вихованців чотири кандидати і два майстри спорту, які брали участь у національних та міжнародних змаганнях. А найулюбленішим видом спорту Вадима й усієї його родини є пауерліфтинг.

Торік він закінчив курси підготовки офіцерів і був направлений до 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади. Із собою прихопив необхідні заготовки — металеві труби, гирі й диски для штанги тощо. У вільні від виконання бойових завдань хвилини облаштовував спортзал, у який, до речі, заборонено заходити із цигарками й лишати після себе безлад.

Молодший лейтенант Вадим Коростель

ЧОМУ ВАРТО ЗВЕРНУТИ УВАГУ НА КРОСФІТ

Зауважимо, що кросфіт є різновидом фізичної підготовки, заснованим на об'єднанних у комплекс (програму) високоінтенсивних вправах, спрямованих на одночасний розвиток кількох груп м'язів. Дуже продуктивну програму кросфіту можна розробити навіть поза межами досяжності як професійного, так і навіть аматорського спортобладнання. Достатньо мати час та вигадливість щодо предметів, які вас оточують.

— «Фізику» армійцям треба підтримувати на високому рівні, тим паче нам — десантникам, — розповідає начальник кабінету групи (підготовки з виживання) відділення підготовки фахівців ВДВ ЗС України, військової розвідки та спецпризначення 199-го навчального центру сержант Дмитро Павлюк. — Від самого початку в 95-й бригаді теперішній командувач ВДВ генерал-майор Михайло Забродський завжди тримав спорт на найвищому щаблі уваги. Пам'ятаю, як уперше виїхали на Херсонщину, під Чонгар, де стояли в базовому таборі. Там хлопці поблизу наметів обладнали турніки і бруси. Матеріал використовували той, що знаходили навколо. Так само відбувалося й на горі Карачун, у Добропіллі — завжди робили груші, проводили спаринги, за допомогою звичайних ящиків від боєприпасів долали кросфітівські «кола». Окремо слід сказати, що кросфіт містить універсальні програми загальнофізичної підготовки як піхотинця, так і спецпризначенця. Десантник має досягати передовсім силової витривалості. Приміром, мені як розвіднику, доводилося виходити у тривалі марші, переносити чималу вагу. Постійні заняття допомагають щоразу краще виконувати такі завдання, як подолання тактичної смуги перешкод на житомирському полігоні. Трасу завдовжки 3,3 км з 31 перешкодою належить буквально «пролетіти» в шоломі, бронежилеті й зі зброєю, щоб укластися в норматив.

Геннадій КАРПЮК

АКТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ

ДОПОМАГАЄ ВАЖКОПОРАНЕНИМ БІЙЦЯМ ПОВЕРНУТИСЯ ДО ПОВНОЦІННОГО ЖИТТЯ

Програма активної реабілітації «Повернення до життя» — в дії

Нещодавно відбулася перша табірна зміна міжнародного проекту програми активної реабілітації «Повернення до життя». Програма спрямована на фізичну, медичну та психологічну підтримку військовослужбовців і бійців добровольчих батальйонів, що зазнали важких поранень у районі проведення АТО. Значна увага в таборі приділяється наданню можливості людям з інвалідністю побачити для себе перспективи в житті, вести активний спосіб життя, навчити їх обходитися без сторонньої допомоги з урахуванням отриманих уражень.

Відновлення бійців проводиться на базі Західного реабілітаційно-спортивного центру Національного комітету спорту інвалідів України, що в селі Яворів Львівської області. Спеціалізовані групи сервісу допомагають набути необхідні навички самообслуговування, незалежності в побуті від сторонніх осіб та адаптації у повсякденному житті. Реалізують проект Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна Асамблея інвалідів України», Національний комітет спорту інвалідів України, міністерства соцполітики й молоді та спорту України за фінансування Трастового фонду НАТО з медичної реабілітації.

— Півтора року тому ми замислилися над реабілітацією українських військових, які брали участь в АТО: оцінили ситуацію, обговорили її з державними та громадськими установами й побачили потребу розпочати реабілітацію після надання бійцям у госпіталях медичної допомоги. Мета — щоб бійськові могли повернутися додому з додатковим натхненням, мотивацією до життя. Йдеться про соціально-психологічну, спортивну та професійну реабілітацію, — розповідає керівник секції програм НАТО «Партнерство заради миру» Фредерік Пежо. — Особливо ми хочемо відзначити спорт як важливий аспект мотивації до життя. Я — полковник французьких збройних сил, брав участь у бойових діях в Іраку, багато моїх знайомих зазнали поранень, стали інвалідами. Повернути жагу до життя їм допоміг саме спорт.

— Наш проект розрахований на два роки, — говорить один із координаторів програми «Повернення до життя» Володимир Азін. — Заплановано 17 таборів активної реабілітації. До програми можуть залучатися учасники бойових дій у районі проведення АТО, які мають порушення опорно-рухового апарату, зокрема: ампутації кінцівок, порушення зору, слуху, травми хребта з ураженням спинного мозку, черепно-мозкові травми тощо і які не мають відкритих ран і суворих протипоказань до фізичних навантажень. Охочі пройти реабілітацію заповнюють анкету-заявку учасника табору, а комісія програми визначає можливість участі тієї чи іншої людини у проекті. Особливістю табору є застосування принципу «рівний — рівному». Тобто інструкторами активної реабілітації є особи, котрі зазнали аналогічних травм, але змогли відновити порушені або компенсувати втрачені функції та сьогодні ведуть активний спосіб життя. Також у таборі діє «сухий закон», є певні обмеження на паління, учасники програми проходять реабілітацію без супроводжуючих. Людина самостійно дістається до Львова або Самбора, а потім працівники центру супроводжують її до місця реабілітації. Кошти, витрачені на квитки, компенсуються.

Табір функціонує протягом усього року. Реабілітаційний курс розрахований на 12 днів для кожної особи з можливістю повторення (за потреби) через 3–5 місяців. Передбачається формування реабілітаційних груп по 20 осіб — 10 військових і 10 цивільних — відповідно до ступеня уражень учасників. Залежно від специфіки групи формується чисельний та якісний склад команди фахівців.

ОСОБЛИВІСТЮ ТАБОРУ Є ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ «РІВНИЙ — РІВНОМУ». ТОБТО ІНСТРУКТОРАМИ АКТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ Є ОСОБИ, КОТРІ ЗАЗНАЛИ АНАЛОГІЧНИХ ТРАВМ, АЛЕ ЗМОГЛИ ВІДНОВИТИ ПОРУШЕНІ АБО КОМПЕНСУВАТИ ВТРАЧЕНІ ФУНКЦІЇ

Фінансування реабілітації військових забезпечує Трастовий фонд НАТО, а цивільних осіб, які постраждали внаслідок АТО, — Мінсоцполітики, Міністерство молоді та спорту і громадські організації. Загалом на дворічну програму виділено 200 тисяч євро.

Окрім того, кожен із учасників може випробувати себе в різних спортивних дисциплінах — літніх та зимових (залежно від пори року проведення конкретного табору). Це — настільний теніс, стрільба з лука, боча, спортивний більярд, крокет, дартс, аеробіка, лижі — незалежно від ступеня та форми функціональних порушень. Організатори передбачають, що серед учасників програми будуть і ті, хто знайдуть своє майбутнє в паралімпійському спорті.

Наталія ЯРМІЛКО

«КІБОРГ-МАСАЖ» —

ТУТ ВАМ ДОПОМОЖУТЬ ВПРАВНІ РУКИ «АМУРА»

ПІСЛЯ ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ ДМИТРО КРИКУН ВІДКРИВ КАБІНЕТ МАСАЖУ

Дмитро Крикун із позивним «Амур»

Кожен із бійців по-своєму повертається до мирного життя: хтось тривалий час проходить реабілітацію, хтось знову їде на війну, а хтось відкриває власну справу. Одним із воїнів, які кардинально змінили своє життя, є 27-річний «кіборг» Дмитро Крикун із позивним «Амур», мобілізований колись до 95-ї окремої десантно-штурмової бригади. Сьогодні колишній боєць АТО надає послуги з професійного масажу та вже має постійних клієнтів, яким допомагає зняти м'язову напругу й повернути легкість рухів. Його «кіборг-масаж» користується попитом не тільки серед військових, а навіть здебільшого серед цивільних.

Що спонукало мужнього «кіборга» зайнятися масажем? Відповідь проста: проблеми із власним здоров'ям. «Коли зрозумів, що таких, як я, дуже багато, і всім необхідна кваліфікована допомога, вирішив спробувати», — говорить він. Для себе він придумав комплекс вправ, які допомагають видужати. З часом Дмитра це зацікавило і спонукало стати масажистом.

Хлопець родом із Житомирщини. Опанував спеціальність водія-автослюсаря, але за фахом не працював. Каже, що вчився тільки для того, аби мати водійські права — дуже вже в армію хотів. Як тільки Дмитро закінчив навчання, пішов на строкову службу. Перші півроку прослужив у Навчально-авіаційному центрі ПС ЗС України в Гайсині, а потім — за 300 метрів від донецького аеропорту. «У тих гаражах, де зараз вороги, я лежав на траві й чекав дембеля», — каже він.

В АТО — з першої хвилі мобілізації. Дмитро потрапив у 2-й батальйон 95-ї бригади. Служив у підрозділі матеріального забезпечення, потім йому запропонували посаду кулеметника-навідника в розвідувальному взводі, на яку він погодився. З часом потрапив у Піски та донецький аеропорт. Був там два місяці. На запитання, що найчастіше згадується, хлопець відповів однозначно — дорога до ДАПу. «Виїжджаємо на злітну смугу. Завжди завантажені. Інколи настільки, що неможливо сидіти за кулеметом. Їдемо. Вороги по нас стріляють, ми по них — от і все перемир'я. Неможливо забути», — говорить «кіборг».

Повернувшись додому, «Амур» вирішив, що займатиметься тією справою, яка приноситиме користь та задоволення іншим. У межах проекту «Воїну — гідна праця» хлопцю випала можливість пройти базові курси за спеціальністю «масажист-універсал». «Коли закінчив навчання, надіслав фотографію свого сертифіката другу. Сказав йому, що тепер я масажист. А він тоді пожартував: «Тепер ти робитимеш «кіборг-масаж». Я собі подумав — чому б і ні, класна назва», — розповідає «Амур».

Зараз Дмитро Крикун планує вивчитися на реабілітолога та відкрити власний реабілітаційний центр із басейном і спортзалом. До цього активно долучаються і товариші по службі, й просто небайдужі люди. «Є хлопці, які постійно допомагають. От, наприклад, Дмитро з 30-ї бригади, в нього пошкоджена ліва рука. Зараз проходить реабілітацію. Плануємо разом вступати», — каже колишній десантник.

— Хочу побажати тим бійцям, які повертаються до мирного життя, знайти роботу дійсно до душі. А ще — не зловживати алкоголем. Насамперед ви робите зле собі. Якщо ви повернулися з війни живими, то потрібні на цьому світі. Не опускайте руки, і все вийде, — переконаний колишній боєць із позивним «Амур».

Ярослава ЗОРІНА

Військова поліція — важливий елемент правопорядку

ЯК УТРИМАТИ ПРАВОПОРЯДОК

У ПОСТКОНФЛІКТНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Війни колись та й завершуються, або ж їх «заморожують». І тоді, коли змовкають гармати й кулемети, настає пора організовувати мирне життя. А воно починається з відновлення правопорядку і законності. У постконфліктний період, особливо на терені, де вирував вогонь громадянського, міжетнічного протистояння, це зробити непросто, оскільки різноманітні протиріччя в суспільстві не щезають, а набувають прихованих форм. Проте певна напруга від незадоволення результатом конфлікту однієї сторони, економічні негаразди, розгул мародерства, брак роботи тощо провокують упродовж усього періоду нестабільності виникнення доволі значних викликів. Україна теж перебуває перед питанням вибору механізмів відновлення правопорядку на звільнених чи прифронтових територіях. Держави, які опинилися в подібній ситуації, зазвичай виконували це завдання двома шляхами — тимчасовим (перехідним) уведенням військово-цивільних адміністрацій, коли поліція діє в «особливих умовах», або зверненням по допомогу до інституцій ООН чи ОБСЄ задля сприяння у відновленні правопорядку.

Звісно, існують комбіновані варіанти відновлення громадського порядку на території, що вже не зазнає руйнівного впливу війни. Проведемо огляд того, як у світі входять у постконфліктний процес демілітаризації та декриміналізації життя цілих громад і регіонів. Але спершу слід поглянути на українську практику. Допоки введення миротворчих сил будь-якого формату під егідою визнаних міжнародних інституцій є неможливим (хоч і бажаним), у нашій країні життя на звільнених від російських окупантів луганско-донецьких теренах забезпечують військово-цивільні адміністрації (ВЦА). Примітно, що наша держава не мала власного досвіду введення особливого періоду. А за часи її незалежності це питання практично не опрацьовувалося на спільних навчаннях органів влади, місцевого самоврядування та силових структур.

Відповідно до профільного закону, ВЦА — це тимчасові державні органи, які діють у складі Антитерористичного центру й призначені для забезпечення дії Конституції та законів України, убезпечення і нормалізації життєдіяльності населення, правопорядку, участі у протидії диверсійним проявам, терактам тощо. Такі органи створюють у населених пунктах, де місцеві адміністрації й ради не здійснюють покладені на них функції. Оскільки тут перебувають під загрозою фундаментальні засади державності, права людини і громадянина, звичайний алгоритм забезпечення правопорядку, до якого ми всі звикли, у згаданих краях не працює. Як і в цілому система держуправління. Тому ВЦА — своєрідна альтернатива останній. Найгостріший виклик безпековому сектору — недостатня функціональність системи правоохорони й органів судочинства через кадрово-професійний чинник. Тому до будь-яких призначень чиновників тут підвищена увага. Адже ще одна загроза, яка нікуди не поділася з контрольованої Україною частини Донбасу, це ймовірність саботажу чи навіть вчинення опору деякими місцевими посадовцями, зокрема, правоохоронцями, рішень центральної влади щодо згаданого регіону.

ПРИМІТНО, ЩО НАША ДЕРЖАВА НЕ МАЛА ВЛАСНОГО ДОСВІДУ ВВЕДЕННЯ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ. А ЗА ЧАСИ ЇЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЦЕ ПИТАННЯ ПРАКТИЧНО НЕ ОПРАЦЬОВУВАЛОСЯ НА СПІЛЬНИХ НАВЧАННЯХ ОРГАНІВ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА СИЛОВИХ СТРУКТУР

Не менш важливим завданням серед усіх потуг держави з повернення окремих районів до мирного життя, ліквідації правового нігілізму, є відновлення довіри до владних інституцій. Тому що б ВЦА й силовики на звільнених територіях не робили, а без сприйняття у тамтешніх громадах людей у формі й із владними повноваженнями як «своїх» нічого доброго з того не вийде. Це підтверджує як вітчизняна, так і світова практика. Тому їхня службова діяльність, попри складну ситуацію, таки має залишатися публічно-підзвітною. Це також необхідна умова, виправдана низкою прикладів цивілізованої нормалізації в постконфліктних суспільствах. Тільки виконавши її, варто розраховувати на зміни у правосвідомості, правовій поведінці людей.

НАГІРНИЙ КАРАБАХ — «ЗАМОРОЖЕНИЙ», АЛЕ ОГРИЗАЄТЬСЯ ВОГНЕМ

Історія сепаратистського заколоту в Україні відносно молода. На пострадянському просторі є кілька прикладів розвитку ситуації, сценарій якої нагадує нинішній український. Одним із них є карабаський конфлікт, коли за підтримки Вірменії прихильникам автономії чи й навіть відділення від Азербайджану вдалося відвоювати, відколоти від впливу Баку майже третину держави — Нагірний Карабах. Це дуже болюча тема для обох залучених у «гарячий» конфлікт 1989–1994 років сторін, що з різною інтенсивністю тліє досі. Періодично стаються взаємні обстріли та теракти далеко за межею зіткнення, наймасштабніший з яких — вибух у бакинському метро 3 липня 1994-го, коли загинуло13 осіб, а 42 зазнали поранень. Звісно, що до миру тут ще далеко. Приміром, Азербайджан вважає Нагірний Карабах окупованою територією. Але по обидва боки лінії розмежування сторони намагаються налагодити належний правопорядок. Тутешньою особливістю є залучення значної кількості добровольців у загонах та структурах самооборони, які свого часу брали активну участь у збройному протистоянні. Саме на них, як на надійне джерело інформації й поповнення патріотичними кадрами лав поліції, значною мірою опирається система безпеки в Закавказзі. Особливо у Вірменії. Щоправда обидві сторони характеризують таких осіб епітетами у вороже налаштованій тональності.

У ПОЛЬЩІ ВІДНОСНО НЕЩОДАВНО ТАКОЖ БУВ ВОЄННИЙ СТАН

Цікавою видалася ситуація у Польщі, де в грудні 1981 — липні 1983 років фактично діяв воєнний стан, хоча жодного збройного протистояння не виникало. Його запровадили через побоювання перевороту, спровокованого активною опозиційною профспілковою організацією «Солідарність», що мала потужну підтримку поляків. Коли воєнний стан таки ввели, згідно з планом генштабу Війська Польського, керівництво державою перебрала на себе Військова рада національного порятунку на чолі з першим секретарем Польської об'єднаної робітничої партії, главою уряду й міністром оборони генералом Ярузельським. У країні посилили цензуру, запровадили комендантську годину, заборонили страйки, призупинили видання більшості газет. До справи наведення правопорядку долучилися військові — в деякі воєводства й на великі підприємства направили генералів і старших армійських офіцерів. Вони контролювали виконання вимог воєнного стану. Основним ресурсом, на який спиралося тодішнє політичне керівництво, стали 400-тисячні збройні сили, 100-тисячний корпус МВС і 300 тис. резервістів.

Звісно, не всім країнам вдається самотужки опанувати ситуацію, особливо, коли йдеться про такі криваві й руйнівні конфлікти, як війни на Криті, в колишній Югославії, багатьох африканських і азійських державах. Зазвичай підготовка відповідного персоналу національних сил безпеки у таких країнах, зокрема й в Україні, потребує зовнішнього сприяння та значних обсягів допомоги.

НОВА РОЛЬ ВІЙСЬКОВОЇ ПОЛІЦІЇ

Після вторгнення в Ірак та подальшої місії в Афганістані військова поліція (ВП) США набула нової ролі, оскільки почала займатися відновленням органів місцевої поліції. Передусім ідеться про навчання персоналу практиці роботи з населенням та ув'язненими виправних установ. А нам добре відомо, що функції більшості силових органів цієї країни здебільшого визначаються і корегуються виходячи із завдань, що стоять перед її військово-політичним керівництвом. Приміром, українцям цікаво знати, що ВП США не тільки розслідує злочини, скоєні військовослужбовцями, а й бореться з наркотрафіком, готує як військових, так і цивільних слідчих та працівників охоронних фірм. Окрім того, до функціональних обов'язків ВП входить ліквідація заворушень серед цивільного населення країн дислокації американських військ та затримання дезертирів. Із цією організацією пов'язують появу такого правила, як «підтримання порядку там, де він є, встановлення там, де його немає, і відновлення там, де його порушили силовими методами». Західні експерти відзначають: роль військової поліції в якості ефективного компонента миротворчих контингентів, яка зростатиме в осяжному майбутньому.

Геннадій КАРПЮК

25 РОКІВ РОЗБУДОВИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ,

ЗАКАРБОВАНИХ У ГАЗЕТНИХ РЯДКАХ «НАРОДНОЇ АРМІЇ»

1999 РІК: ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ — ПЕРЕЙТИ ВІД КІЛЬКІСНИХ ДО ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ

Існує така прикмета: як розпочнеться новий рік, таким він буде й у подальшому. Для військовослужбовців Збройних Сил України 1999 рік із самого початку видався складним. Із різних причин, зокрема й через недостатнє фінансування оборонної сфери. Так, газета «Народна армія» в номері за 16 січня надрукувала матеріал «Знову доведеться економити на всьому». Держбюджетом на 1999 рік для Збройних Сил було передбачено лише 1,7 млрд гривень. Між тим військове відомство обґрунтувало потребу щонайменше у 3,1 млрд гривень. А якщо врахувати асигнування на розрахунки за комунальні послуги, борги, виконані військовими роботи, невиплачену зарплату військовим і цивільним працівникам, то наявних коштів вистачило б лише на січень 1999 року. Недивно, що за таких умов армійці почали вдаватися до неординарних заходів щодо виживання і підтримування професійної підготовки. Приміром, як повідомила наша газета 30 січня, вперше в історії вітчизняного військового флоту допоміжне судно «Мезань» здійснило далеке автономне плавання. Під час походу екіпаж не лише брав участь у корабельних тренуваннях, а й перевіз до порту призначення 680 тонн вантажу, заробивши цим певні кошти. А для економії коштів на перевезення призовників до місць служби також вперше за санкцією Міністра оборони України запровадили експеримент щодо проходження строкової служби поряд із домівкою. Перший призов за територіальним принципом, як писала 20 січня «Народна армія», відбувся в Самарському районі Дніпропетровська.

Окрім того, з початку року військовослужбовцям довелося поєднати бойову підготовку з участю у подоланні стихійного лиха — повені на Закарпатті. З метою ліквідації його наслідків розпочалося створення спільного інженерного українсько-румунсько-угорського батальйону «Тиса». Як повідомила наша газета 19 січня 1999 року, протокол про такий намір підписав також Міністр оборони України генерал армії України Олександр Кузьмук. За його словами, щодня до ліквідації наслідків повені залучалося 400 військовослужбовців та 60 одиниць техніки. Завдяки цьому було евакуйовано понад 10 тисяч місцевих жителів, розчищено від завалів 11 тисяч погонних метрів русел рік, відремонтовано близько 700 метрів автомобільних доріг.

Журналіст «Народної армії» Володимир Вирва (праворуч) під час відкриття Всесвітніх ігор військовослужбовців у Загребі (Хорватія) 1999 року

ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ ПІДІЙШЛИ ДО ВИРІШАЛЬНОГО ЕТАПУ РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗБУДОВИ

Та попри всі труднощі й негаразди, Збройні Сили продовжили курс на реформування та розвиток. Гаслом нового навчального року стали слова керівника військового відомства, які він виголосив 1 лютого на організаційно-мобілізаційному зборі генералів та офіцерів Північного оперативного командування: «Збройні Сили України підійшли до вирішального етапу реформування та розбудови. Суть цього відповідального процесу полягає у переході від кількісних до якісних показників». А командирську підготовку він визначив основним напрямком удосконалення під час зимового періоду навчання.

Завдання, поставлені керівництвом Міністерства оборони України, знайшли свої відображення на сторінках газети. Були започатковані нові рубрики «Командирська підготовка», «1999 рік — рік соціального захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей», «Армія — структура держави», «Етика військового керівника», «Арсенал», «Професіонал» тощо. Під ними переважно друкували матеріали, в яких висвітлювався досвід досягнення саме не кількісних, а якісних показників у підготовці військ.

КОЖНА ПОДІЯ РОКУ МАЛА ВИЗНАЧЕННЯ — ВПЕРШЕ

Як повідомила «Народна армія», день 14 квітня 1999 року назавжди увійде не тільки в історію головного військового навчального закладу держави, а й усіх Збройних Сил України. Саме цього дня Президент України Леонід Кучма підписав указ про присвоєння Академії оборони України статусу національної. Незабаром відбулася подія міжнародного рівня. Вперше на запрошення міністерства оборони США група народних депутатів України побувала на базах, де спостерігала за знищенням ядерної зброї у відповідності з договором Старт-1. Наша газета 16 квітня надрукувала репортаж власного кореспондента під назвою «Там, де стартують «духи», в якому розповідалося про знищення ракет «Мінітмен-2», що у роки холодної війни були націлені на Україну. А на іншій базі під «ніж гільйотини» потрапив носій ядерної зброї бомбардувальник В-52.

Значною подією в житті військовослужбовців стали перші збори офіцерів Збройних Сил України. «Народна армія» 16 липня надрукувала звіт з цього заходу. Виступаючи перед присутніми, Президент України Леонід Кучма високо оцінив внесок офіцерського складу в розбудову національного війська, зокрема він сказав, що віврить в українських офіцерів. З доповіддю про завдання офіцерських кадрів на другому етапі будівництва та розвитку Збройних Сил України виступив Міністр оборони України генерал армії України Олександр Кузьмук. На зборах було повідомлено про підвищення з 1 вересня 1999 року посадових окладів. Так, прапорщикам та мічманам їх мали збільшити в 1,9, молодшим офіцерам в — 2,1, старшим офіцерам — в 1,5 раза.

Напередодні Міжнародного жіночого свята 8 березня Міністерство оборони України провело у смт Гончарівське Чернігівської області перший дводенний зліт солдатських матерів України. З ними зустрівся глава держави Леонід Кучма, який подякував за виховання надійних захисників країни. У зверненні до особового складу Збройних Сил, рідних та близьких військовослужбовців, батьків майбутніх воїнів учасниці заходу закликали у взаємодії з командирами домагатися того, щоб наші юнаки сумлінно, з честю виконували священний обов'язок перед Батьківщиною. З ініціативи Міністра оборони України була організована поїздка 27 солдатських матерів до Боснії та Герцеговини, де їхні сини виконували миротворчу місію. Про цю подію «Народна армія» розповіла 12 березня у матеріалі під назвою «Серця матерів завжди із синами-солдатами». До речі, 1999 року розширювалася географія служби українських військовослужбовців за кордоном. Виступаючи перед учасниками багатонаціональних комп'ютерних навчань «Щит миру-99», Міністр оборони України Олександр Кузьмук повідомив про відправку до Косова вертолітного загону. Як повідомила «Народна армія» у номері за 18 серпня, перша група українських військовослужбовців уже відбула до Косова.

Вперше у Верховній Раді України відбулися парламентські слухання на тему: «Реформування Збройних Сил: політико-правові та соціально-економічні аспекти». Газета оприлюднила основні положення ухваленого рішення. Зокрема про те, що парламентарії запропонували до кінця 1999 року розробити та подати на розгляд ВР України Державну програму розвитку озброєння та військової техніки.

Військовослужбовці Збройних Сил, як і всі громадяни країни, 14 листопада 1999 року взяли участь у другому турі виборів Президента України. «Народна армія» в номері за 16 листопада оприлюднила підсумки голосування. З 36 345 242 виборців за Леоніда Кучму віддали свої голоси 15 307 207 наших громадян, або понад 56 відсотків виборців.

Успішно виступила команда спортсменів ЗС України на ІІ Всесвітніх іграх, що відбулися у Загребі (Хорватія). На них вони здобули 27 медалей: по 7 золотих і срібних та 13 бронзових.

Ось таким видався 1999 рік для захисників Вітчизни. Що їх очікувало попереду? «Народна армія» у номері за 30 грудня надрукувала звіт із засідання колегії військового відомства, на якій були уточнені завдання будівництва і розвитку Збройних Сил України. Перед присутніми виступив Прем'єр-міністр Віктор Ющенко, який заявив про те, що одним з пріоритетів нового складу уряду буде створення умов для достойного життя військовослужбовців. Одним із перших таких кроків стало затвердження постановою Кабміну від 29 листопада Комплексної програми забезпечення житлом військовослужбовців та членів їхніх сімей. Нею передбачалося протягом 2000–2006 років побудувати 5816,3 тис. кв. м загальної площі житла.

Наступна наша розповідь — про висвітлення «Народною армією» будівництва і розвитку Збройних Сил України 2000 року

Володимир ЧІКАЛІН

«РАНИ ЦІЄЇ ВІЙНИ ДОВГО КРОВОТОЧИТИМУТЬ...»

1 ВЕРЕСНЯ — ПОЧАТОК ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Скільки в історії людства було воєн? На це запитання ніхто не знає точної відповіді. Натомість добре відомо, що найкровопролитнішою з них стала Друга світова. У ній брала участь 61 країна світу, а воєнні дії відбувалися на теренах 40 держав. Людські втрати становлять близько 55 мільйонів осіб, з яких 27 мільйонів загинули на фронтах. Тривала вона 2194 дні. Президент Франції де Голль вважав, що «рани цієї війни ще дуже довго кровоточитимуть»

Першого вересня 1939 року гітлерівська Німеччина розпочала окупацію Польщі. І хоча Великобританія і Франція оголосили війну Гітлеру буквально за кілька тижнів до того, початком Другої світової прийнято вважати саме 1 вересня.

Про це не люблять згадувати у сучасній Росії, яка вустами своїх керманичів намагається «приватизувати» Перемогу над німецьким нацизмом і Японією. А ще там не бажають згадувати спільний парад радянських військ і вермахту, який відбувся у Бресті. Командував ними генерал танкових військ Гейнц Гудеріан і комбриг Семен Кривошеїн. А в цей час уже гинули польські солдати, які чинили гітлерівцям жорсткий спротив…

Виступаючи на параді, Кривошеїн, зокрема, сказав: «Сьогоднішній парад свідчить, що дружба між німецьким і радянським народами, нашими керівниками міцніє з кожним днем. Міцнішатиме вона й надалі».

…Менш як за 2 роки, 22 червня 1941-го, вермахт вторгнеться на терени України і Білорусі. І вже наприкінці вересня буде окупований Київ. У тому, що Гітлер розв'язав Другу світову, протягом незначного проміжку часу окупувавши багато країн Європи, а його армія надто швидко просувалася углиб СРСР, є велика вина останнього. Адже саме сталінський режим тісно співпрацював з нацистами, допомагаючи їм у створенні вермахту та його озброєнні.

Наскільки кремлівська кліка була винна у розв'язанні цієї війни — визначати історикам. А ось у тому, що втрати України, інших республік колишнього СРСР у ній могли бути значно меншими, жодних сумнівів немає. Адже, незважаючи на всі запевняння Кремля у тому, що Червона армія воюватиме малою кров'ю і на чужих землях, кілька років довелося воювати на своїй землі і нести колосальні втрати як у живій силі, так і в техніці. Історія воєн не знає прецедентів, коли б за кілька місяців у полон потрапили майже мільйон бійців та командирів!

ВОСЕНИ 1943-ГО РАДЯНСЬКІ ВІЙСЬКА, НЕ ПІДГОТУВАВШИСЬ ЯК СЛІД, ЗА НАКАЗОМ СТАЛІНА ФОРСУВАЛИ ДНІПРО. ТАКА ПОСПІШНІСТЬ КОШТУВАЛА ПОНАД 400 ТИСЯЧ ЛЮДСЬКИХ ЖИТТІВ

Із початком визволення нашої землі сотні тисяч українців почали поповнювати лави Радянської армії, знекровленої в боях. Радянська влада вважала усіх, хто мешкав на окупованих територіях, зрадниками. Ось як згадував ті події їх учасник Валерій Семиволос:

«Коли восени 1943-го знову прийшли «совєти», то незабаром із нашого села загребли до війська практично всіх чоловіків призовного віку. Гребли усіх: і кволих, і хворих, і немічних. Із усього того призову повернувся лише один чолов'яга, котрий розповів, як полягли односельці. Усіх їх, як таких, що побували в окупації, прирівняли до ворогів народу й відправили до штрафбату. Штрафбат той весь до цурки був почавлений у першому ж бою траками гітлерівських танків. Озброїли їх лише перед самим боєм, видавши одну гвинтівку на десятьох і дозволивши хильнути по чарчині. Під дулами кулеметів загороджувальних загонів погнали на вірну смерть».

Під час форсування Дніпра

Вище командування не церемонилося з солдатами й офіцерами — своїми підлеглими. Для нього вони, як згадують колишні фронтовики, були — за поодиноким винятком — звичайним робочим матеріалом. Восени 1943-го радянські війська, не підготувавшись як слід, за наказом Сталіна форсували Дніпро. Така поспішність коштувала понад 400 тисяч людських життів. А все тому, що Сталін хотів до 7 листопада — 26-ї річниці жовтневого заколоту — визволити Київ!

Попри величезні втрати, сотні тисяч українців-солдатів визволяли від нацизму Європу, забивши у травні 1945-го останній цвях у його домовину.

ДРУГА СВІТОВА: УКРАЇНСЬКИЙ РАХУНОК

ЗА МУЖНІСТЬ, ПРОЯВЛЕНУ В БОЯХ, 2,5 МІЛЬЙОНА НАШИХ ДІДІВ І ПРАДІДІВ БУЛИ НАГОРОДЖЕНІ МЕДАЛЯМИ ТА ОРДЕНАМИ, 2070 — УДОСТОЄНІ ЗВАННЯ ГЕРОЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ. З НИХ 32 — ДВІЧІ, А ЛЬОТЧИК-АС ІВАН КОЖЕДУБ — ТРИЧІ

У вересні 1939 року гітлерівська Німеччина напала на Польщу. Разом з її громадянами країну захищали близько 112 тисяч етнічних українців. Майже 8 тисяч з них загинули під польськими прапорами, а 16 тисяч зазнали поранень.

Коли ж війська вермахту в червні 1941-го перетнули радянський кордон, з території України до Червоної армії лише до кінця року мобілізували майже 3,2 млн осіб. Перші великі битви на Східному фронті відбулися саме на теренах України. Це, зокрема, волинська танкова битва, оборона Києва, Одеси, Севастополя. В Україні 1941 року сталися і два великі оточення — Уманське та Київське, в результаті яких у полоні опинилися сотні тисяч червоноармійців.

Із початком визволення України війська поповнювалися тими українцями, які з тих чи інших причин залишалися на окупованих територіях. Тому, починаючи з другої половини 1943 року, вони становили 60–80 відсотків особового складу чотирьох Українських фронтів. Водночас зі звичними мобілізаціями в Україні проводили мобілізацію польові військкомати, які забрали до лав Червоної армії близько 1,5 млн осіб.

Із майже 30 мільйонів громадян СРСР, мобілізованих у роки Другої світової до війська, близько 10 мільйонів були вихідцями з України. З понад 16 мільйонів радянських воїнів, які полягли на фронтах, майже 4 мільйони теж були українцями.

З Україною пов'язані основні вирішальні події на радянсько-гітлерівському фронті. Адже саме на наших землях було розгромлено понад 60 відсотків сухопутних сил фашистської армії. Починаючи з січня 1943 року і до жовтня 1944-го Червона армія здійснила в Україні 13 наступальних і дві оборонні операції. А з 22 червня 1941 року до 28 жовтня 1944-го на території України сторони протистояння провели 29 із 76 стратегічних наступальних і оборонних операцій.

Українській РСР було заподіяно колосальних матеріальних збитків. Окупанти зруйнували майже 700 міст (40 відсотків усіх міст Радянського Союзу, знищених війною) і 28 тисяч сіл. За оцінкою, матеріальні збитки сягнули 285 млрд рублів (за цінами 1941 року), що також становить понад 40 відсотків усього збитку СРСР.

Спалено 319 000 господарств. На Лівобережній Україні зруйновано кожен четвертий будинок. Виведено з ладу 5600 мостів, зруйновано 33 000 шкіл та технікумів, 18 000 медичних установ.

«ПІД ВОДОЮ ЗНИКЛИ ТИСЯЧІ СЕЛЯН І СОЛДАТІВ…»

СТАЛІН НАКАЗАВ ПІДІРВАТИ ДНІПРОГЕС, НАМАГАЮЧИСЬ СТРИМАТИ НАСТУП ГІТЛЕРІВЦІВ, АЛЕ ЗАМІСТЬ ФАШИСТІВ ЖЕРТВАМИ СТАЛИ ТИСЯЧІ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН І ЧЕРВОНОАРМІЙЦІВ

Улітку 1941-го вермахт стрімко просувалися Україною. Зокрема, танкова армія генерала Клейста рухалася до Дніпра. Завдання — захопити Дніпрогес. Сил, щоб організувати оборону цього стратегічного об'єкту, не вистачало. Але у радянського командування фронтом бракувало і сміливості знищити його. Тоді, як згадував після війни начальник інженерного управління фронту полковник Шифрин, він звернувся до генерала Котляра — начальника Головного військово-інженерного управління Червоної армії — з проханням дозволити підірвати Дніпрогес.

Через кілька днів з Москви прибули 2 літаки, завантажені 20 тоннами вибухівки. Супроводжував вантаж підполковник Борис Епов — вихованець генерала Дмитра Карбишева. Вирішили влаштувати вибух на Дніпрогесі таким чином, аби окупанти не змогли пересуватися плотиною, але щоб після війни об'єкт можна було відбудувати.

Ось як згадував ті драматичні години і навіть хвилини командир взводу інженерно-саперного батальйону Федір Саламахін:

— Фашисти рвалися до плотини. Полк НКВС змушений був відійти зі своїх позицій. Але ми все ж таки встигли закласти вибухівку. Коли Епов почав підпалювати бікфордів шнур, побачив посильного. В його руках був наказ зі штабу фронту: ГЕС не підривати, бо ось-ось розпочнеться контратака наших військ. Але у Бориса Епова був інший наказ підписаний особисто Йосипом Сталіним і начальником Генерального штабу РСЧА маршалом Борисом Шапошніковим: «На випадок крайньої необхідності Дніпрогес знищити».

Вислухавши бійця, Епов чиркнув сірником… Прогримів вибух. Але прогалина, яка виникла, замість запланованих 65 метрів становила 165! Хвиля, висота якої сягала майже 30 метрів, миттєво хлинула Дніпром. Під нею опинилися десятки українських сіл.

«І крики були: рятуйте! Корови ревли, свині кричали, а люди по деревах лазили. Ну, а що він, мокрий, виліз, довго він там просиде?!» — згадує очевидець Олексій Доценко.

А ось спогади іншого учасника тих подій — командувача Південного фронту генерала Тюлєнєва: «Вибух плотини різко підняв рівень води, коли почалася переправа 2 наших армій і артилерійського корпусу. Це призвело до того, що, не зумівши переправитись на протилежний берег і приєднатись до основних сил, значна частина червоноармійців потрапила в полон».

Історики, які досліджують цю трагічну сторінку нашої історії, схиляються до думки, що вода забрала тоді від 20 до 100 тисяч людських життів.

А Радінформбюро повідомило, що «в результаті підриву Дніпрогесу наші війська зуміли протриматися на дніпровських рубежах більше місяця. При цьому в глибокий тил евакуювали чимало промислових об'єктів Запоріжжя»…

Сергій ЗЯТЬЄВ

Запорукою масштабних перемог Війська Запорозького над противником були їхня самобутня тактика бою та віртуозне володіння різноманітною зброєю

ІЗ ШАБЛЕЮ ТА РУШНИЦЕЮ

КОЗАКИ НАВОДИЛИ ЖАХ НА ВОРОГІВ

Чисельність козацького війська впродовж століть постійно змінювалася. Наприкінці XVI ст. воно налічувало 10–12 тисяч осіб. У 1621 році у війську було понад 40 тисяч козаків. У Богдана Хмельницького в різні часи було від 100 до 300 тисяч козаків. Вони були озброєні шаблями, рідше — короткими списами, стрілами, а також вогнепальною зброєю: мушкетами, пістолями, самопалами, рушницями. Запорожців здебільшого називали «рушничним військом», бо рушниця була найважливішою козацькою зброєю. У козаків були також бойові молотки (келепи), якірці, рогульки, що застосовувались у боротьбі проти ворожої кінноти. Порох, кулі, зброю запорожці виготовляли самостійно або ж захоплювали в бою. Крім того, кожен козак повинен був мати сокиру, косу, лопату, шнури та інші матеріали для будівництва укріплень і перешкод. Козаки чи не першими використали метод окопування, який був більш надійним засобом захисту під час перестрілки в степовій місцевості, порівняно з важким панциром і кольчугою.

Українське козацтво у розвитку військової справи не відставало від інших європейських країн і мало досконалу на той час холодну та вогнепальну зброю.

Серед холодної зброї у козаків панівне місце посідала шабля. Іранський її різновид був основним типом шабель запорожців. Іранські клинки, короткі й легкі, мали середню довжину — 80 см, а вагу — 500 г. У рукопашному бою використовували кинджали, ножі. Проти піхоти і для ураження коней застосовували бердиші. Чеканами та келепами в рукопашному бою проламували панцирі ворогів. Списи (до 4 метрів) використовували для бою на дальній дистанції переважно козаки-кіннотники. Булави і перначі з часом втратили бойове значення і стали клейнодами — символами влади. Лук і стріли служили козакам до XVIII ст., були незамінні в дощову погоду, коли порох ставав вологим.

Козацькі пістолі

Вогнепальна зброя в Україні стала відомою з XIV ст. Зокрема ручні пищалі були на озброєнні в козаків із XV ст., але через недосконалість не могли конкурувати з холодною зброєю.

Козацьке військо було добре забезпечене вогнепальною зброєю, навіть кращою, аніж у західноєвропейських арміях. Найбільш активно козаки використовували пістолі, рушниці та фузії.

За козацької доби були поширені колінчаті та кремневі замки, за допомогою яких запалювався порох, що і призводило до пострілу пістоля. Запорожці, як правило, носили за поясом по 2 пістолі та ще 2 — у кобурах на сідлі. Така кількість пістолів свідчила про високий рівень вогневої сили як окремого козака, так козацького війська. Сам постріл із пістоля виконували переважно однією рукою у різноманітних положеннях, зокрема під час верхової їзди.

ПЕРЕВАГОЮ КОЗАЦЬКОГО ВІЙСЬКА ПЕРЕД ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИМИ АРМІЯМИ БУЛО ТЕ, ЩО В КОЖНОГО КОЗАКА ІСНУВАЛА КОМБІНАЦІЯ ЗБРОЇ НАСТУПУ ТА ЗАХИСТУ

Козаки також використовували рушниці різного походження: турецькі, кримські, кавказькі, німецькі, польські, російські, місцевого виробництва. Значного поширення набули легкі рушниці. Під час таємних вилазок, щоб ворог не помітив блиску зброї, запорожці ледь замочували стволи у розсолі. Завдяки легкості рушниці з'явилася можливість вести бій у різноманітних положеннях, зокрема сидячи на коні.

Рушниці активно використовували і для ведення залпового вогню по ворогу. За цих умов застосовували як рядний принцип стрільби, так і ведення вогню лише найвлучнішими стрілками.

Фузія — рушниця, винайдена у Франції в XVII столітті. Вона набула поширення у козацьких військах у XVII-XVIII століттях.

Козацький піхотинець міг мати кілька рушниць, а кіннотник — кілька пістолів. Є історичні відомості про те, що козаки на початку XVI ст. використовували запалювальні ракети.

Перевагою козацького війська перед західноєвропейськими арміями було те, що в кожного козака існувала комбінація зброї наступу та захисту. Разом із мушкетом він мав, як правило, і спис. Саме в такому напрямку пішов розвиток вогнепальної зброї: до рушниці приєднали багнет — нащадок списа.

Зброя у козаків була трофейною та місцевого виробництва, яке досягло в Україні тих часів високого рівня. Метал виплавляли в рудних із руди, поклади якої були на Чернігівщині, Київщині та Волині.

Серед ремісників-зброярів існувала спеціалізація: стрільники, шабельники, мечники, гармаші, лучники тощо. Центрами зброярства були великі міста — Київ, Львів, Черкаси, Канів, а також Запорозька Січ. Українські майстри виготовляли технічно досконалу зброю, яку оздоблювали за художнім смаком.

Вікторія САДИКОВА

КОЗАЦЬКА АРМАТА

Запорожці були великими майстрами артилерійської справи. Вони віддавали перевагу гарматам, які з'явилися в Україні наприкінці XIV ст. Гармати були мідними, чавунними й залізними, стріляли чавунними та залізними ядрами, гранатами, запалювальними снарядами, картеччю.

На озброєнні у козацького війська були фальконети (малокаліберні гармати), армати (великокаліберні гармати), можжири (мортири, великі важкі гармати). Проте найбільше було легких гармат, які швидко пересувалися та маневрували.

Гармата була незамінною за навального козацького наступу. Приміром, запорожці заряджали фальконети замість ядер дробовим зарядом, і під час атаки на ближчих дистанціях та в морських боях це призводило до значних втрат живої сили противника.

Гармати були трофейними, захопленими в турецьких та татарських містах. Інші потрапляли до козаків після захоплення фортець, а деякі надавалися правителями тих держав, які бажали залучити запорожців на службу. За свідченнями французького мандрівника-дослідника Гійома де Боплана, козаки часто переховували під водою захоплені в турків гармати, а коли виникала потреба, діставали їх для підсилення власної артилерії. Кількість гармат, які перебували в козацькому війську, не перевищувала 20–30 штук.

Старший лейтенант Олексій Бобовніков поділився історією фотографії, яку він зробив у районі Попасної

Обличчям виставки став командир штурмового відділення сержант Віталій Гальчинський

«МОЯ АРМІЯ. БАЧИТИ СЕРЦЕМ»

У Музеї історії Києва триває виставка «МОЯ АРМІЯ. Бачити серцем». Це документальна фотоісторія, яка за допомогою кадрів очевидців російсько-української гібридної війни на Сході України розповідає про друге народження української армії. Ініціатором цього проекту стало Міністерство оборони України

Свої світлини для фотопроекту надіслали понад 100 учасників із півсотні міст України

Півтора місяця організатори збирали фотографії очевидців, щоб дослідити процес відродження армії з самого початку та внести цю хроніку до літопису створення нової незалежної держави. Понад 100 учасників із півсотні міст та районів України надіслали свої світлини для цього фотопроекту. Серед них військові та цивільні фотографи, волонтери і бійці.

На відкритті виставки був присутній заступник Міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігор Долгов.

— На багатьох фото ми бачимо наш державний прапор. І фактично ті бойові прапори, простріляні кулями, з поля бою, прапори з Іловайська та інших «гарячих» точок стали символом незламності духу українського народу. Я пишаюся тим, що вони є на цих фото, що їх усі можуть побачити, — сказав Ігор Долгов і додав: — Також мені подобається назва виставки — «МОЯ АРМІЯ». Це справді армія кожного з нас, кожного громадянина України. Армія тримається і перемагає завдяки українському народу, завдяки силі духу і підтримці волонтерів, медиків та інших людей.

Загалом експозиція налічує 250 фотографій. На виставці розкрито декілька тем війни. Зокрема — роль жінки на війні, військові будні українських солдатів (бої за Дебальцеве, промзона Авдіївки, звільнення Щастя, оборона донецького аеропорту), докази присутності російської армії в Донецькій і Луганській областях тощо.

Начальник Управління комунікацій та преси Міністерства оборони України полковник Оксана Гаврилюк зазначила, що комунікаційна політика Міноборони змінюється.

— Ми стаємо більш відкритими і розуміємо, що треба тісніше співпрацювати не лише з журналістами, а й з громадянським суспільством. «МОЯ АРМІЯ. Бачити серцем» — це перший проект у рамках великого проекту «Українська армія. Друге народження». Наше військо народилося знову за досить короткий термін — у нашу країну прийшла війна. Такі виставки потрібно організовувати не лише в Україні, а й за кордоном, щоб усі знали, що насправді відбувається в нашій державі, — переконана полковник Оксана Гаврилюк.

На відкритті виставки присутні могли поспілкуватися не лише з героями фотографій, а й з тими людьми, які їх зробили.

Нагадаємо, що виставка «МОЯ АРМІЯ. Бачити серцем» триватиме до 4 вересня. Вхід на виставку безкоштовний.

Олена КРУГЛЄНЯ

У КИЄВІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ «КНИГУ ПАМ'ЯТІ»

У Національному військово-історичному музеї України відбулася презентація 1-го тому «Книги пам'яті військовослужбовців Збройних Сил України, які загинули, захищаючи суверенітет, територіальну цілісність та недоторканність України» — повідомляє Управління комунікацій та преси Міністерства оборони України.

До першої книги увійшли біографічні довідки про полеглих військовослужбовців — уродженців Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської та Закарпатської областей. У наступних томах (їх заплановано ще два) планується розмістити біографії та матеріали про загиблих мешканців з інших областей.

Ця книга, якій не має аналогів, була видана з ініціативи Міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака. Над її упорядкуванням працювали фахівці Національного військово-історичного музею України та волонтери сайту «Книга пам'яті полеглих за Україну» (http://memorybook.org.ua).

На презентації «Книги пам'яті» були присутні заступник Міністра оборони України з питань євроінтеграції Ігор Долгов, директор Департаменту військової науки, освіти, соціальної та гуманітарної політики полковник Микола Садовський, начальник управління Цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України полковник Олексій Ноздрачов та багато інших гостей.

Особливе місце серед присутніх зайняли батьки загиблих військовослужбовців — Героя України, підполковника 3-го окремого полку спеціального призначення Юрія Коваленка, капітана 30-ї окремої механізованої бригади Артема Абрамовича, старшого солдата 95-ї окремої аеромобільної бригади Максима Добрянського та багатьох інших.

Презентацію «Книги пам'яті» також заплановао провести у Вінниці, Луцьку, Дніпропетровську, Житомирі, Ужгороді та в кількох містах Донецької області.

Івано-Франківська КЕЧ району оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежного оцінювання державного (військового) майна

Назва об'єкта оцінювання: нерухоме військове майно — нежитлове приміщення № 11 (архів) в будівлі № 1(поліклініка) військового містечка № 5 загальною площею 27,0 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта: м. Івано-Франківськ, вул. Старозамкова, 2а.

Орган управління: Міністерство оборони України.

Балансоутримувач: Івано-Франківська КЕЧ району (м. Івано-Франківськ, вул. Національної Гвардії, 14-г).

Тел.: (0342) 75-07-10, факс (0342) 75-07-10

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості об'єкта оренди для укладення договору оренди.

Балансова залишкова вартість будівлі станом на 01.02.2016р. — 17708,00 грн (в т.ч. 27,0 кв.м — 296,0 грн).

Розмір земельної ділянки: 0,2000 га; розмір земельної ділянки під об'єктом оренди пропорційний площі будівлі, (нежитлове приміщення 27,0 кв.м).

Орієнтовна дата оцінювання (дата проведення оцінювання майна): 31.08.2016р.

Конкурсний відбір суб'єктів оціної діяльності буде здійснюватися відповідно до Положення про конкурсний відбір суб єктів оціночної діяльності, у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 №156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 за №699/27144.

У конкурсі беруть участь суб'єкти оціної діяльності, які:

— отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, виданий відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», яким передбачено здійснення діяльності з оцінювання майна за напрямами оцінювання майна та спеціалізаціями в межах цих напрямків, що відповідають об'єкту оцінювання;

— мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямками оцінювання майна та спеціалізаціями у межах таких напрямків, видане відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»;

— мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, видане відповідно до Порядку ведення Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 10.06.2013р. № 769, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.06.2013р. за №937/23469;

— до встановленого в інформаційному повідомленні про оголошення конкурсу терміну надали документи, передбачені пунктом 4 розділу II Положення.

Учасникам конкурсу потрібно подати в Івано-Франківську КЕЧ району конкурсну документацію, яка складається з конкурсної пропозиції та підтвердних документів. До підтвердних документів належать:

— заява про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціної діяльності (додаток 1 Положення);

— копія установчих документів суб'єкта оціної діяльності (для юридичних осіб);

— копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача;

— копія сертифіката суб'єкта оціної діяльності;

— копія свідоцтв про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності;

— конкурентна пропозиція;

— інформація про претендента (документ, який містить відомості про претендента щодо його досвіду роботи, кваліфікації та особистого досвіду роботи оцінювачів, які працюють у його штатному складі та додатково залучаються ним, з незалежної оцінки майна, зокрема подібного майна, тощо).

Конкурсна пропозиція претендента подається у запечатаному конверті й має містити пропозицію щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних із виконанням робіт, а також терміну виконання робіт у календарних днях, який не перевищує 5 календарних днів.

Конкурсну документацію слід подавати в Івано-Франківську КЕЧ району за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Національної Гвардії, 14Г, каб. 20 (не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу включно).

Претенденти для участі в конкурсі надсилають (або подають) до Івано-Франківської КЕЧ району конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом підтвердних документів, що в ньому містяться. Копії документів, які подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії.

На конверті необхідно зробити позначку «На конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності», а також зазначити назву об'єкта, на який подано заяву про участь у конкурсі, та назву суб'єкта господарювання, який подає заяву.

Конкурс відбудеться об 11:00 на 15-й день після опублікування оголошення в Івано-Франківській КЕЧ району за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Національної Гвардії, 14Г, каб. № 20.

Телефон для довідок: (0342) 75-07-10.

***

КЕВ м. Рівне оголошує конкурс на передачу в оренду нерухомого військового майна

Назва об'єкта оренди: нежитлові приміщення в будівлі складу площею 217,00 кв. м, будівля зведена 1895 року, технічний стан приміщень — задовільний.

Місцезнаходження об'єкта оренди: 33013, м. Рівне, вул. Небесної Сотні (стара назва вулиці — Ківкідзе), 64 Д, військове містечко № 3, будівля інв. № 13.

Балансоутримувач: КЕВ м. Рівне.

Вартість об'єкта оренди за незалежним оцінюванням станом на 30.06.2016 року становить 386 700,00 гривень без ПДВ.

Стартовий розмір орендної плати за місяць (базовий місяць червень 2016 року) при рекомендованому використанні об'єкта з метою розміщення складу (розміщення складів — орендна ставка 15 %) — 4 833,75 гривень без ПДВ.

Основні умови конкурсу для об'єкта:

1. Найбільший розмір місячної орендної плати за використання зазначеного об'єкта порівняно з початковим розміром орендної плати.

2. Своєчасна сплата орендної плати (щомісячно до 01 числа поточного місяця).

3. Належне утримання та використання об'єкта оренди.

4. Компенсація земельного податку на землю під об'єктом оренди, встановлення приладів обліку комунальних послуг за рахунок власних коштів та укладання прямих договорів з постачальними організаціями.

5. Забезпечення зобов'язань орендаря зі сплати орендної плати внесенням задатку в розмірі не менше ніж одна місячна орендна плата.

6. Компенсація витрат на здійснення експертного оцінювання.

Конкурс буде проведено в квартирно-експлуатаційному відділі м. Рівне за адресою: 33001, м. Рівне, вул. Чернишова, 8 о 10:00 год. через 20 календарних днів після опублікування інформаційного повідомлення про проведення конкурсу в газеті «Народна армія».

Для участі в конкурсі учасник конкурсу подає на розгляд конкурсної комісії такі матеріали:

1. Заява на участь в конкурсі.

2. До заяви для учасників, які є фізичними особами-підприємцями, додаються: копія документа, що посвідчує особу учасника, свідоцтво про реєстрацію фізичної особи-підприємця як суб'єкта підприємницької діяльності, декларацію про доходи, зобов'язання щодо умов конкурсу.

3. До заяви для учасників, які є юридичними особами, додаються: копія документа, що посвідчує повноваження представника юридичної особи, посвідчена нотаріально; копія установчих документів; відомості про фінансовий стан; довідку про не порушення справи про банкрутство; зобов'язання щодо умов конкурсу.

4. Конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс» за підписом учасника на звороті.

Телефон для довідок: (0362) 63-00-57, електронна адреса sekretarkev@i.ua.

***

Військова академія (м. Одеса) оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

1. Заступник начальника академії з озброєння — начальник озброєння, ШПК «полковник», посадовий оклад 1862–2018 грн.

2. Старший викладач ВНЗ кафедри іноземних мов факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (6 посад), ШПК «працівник ЗСУ», посадовий оклад 2735 грн.

Кваліфікаційні вимоги до посади заступника начальника академії з озброєння — начальника озброєння: особи офіцерського складу, які мають оперативно-тактичний рівень військової освіти, стаж військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах), військової служби на командних посадах та посадах керівного складу в органах військового управління, або особи, які мають досвід військової служби на командних посадах та посадах керівного складу в органах військового управління стратегічного та оперативного рівнів (не менше 10 років).

Кваліфікаційні вимоги до посади старшого викладача: особи, які мають повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста, науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії) або вчене звання доцента (старшого дослідника), педагогічні працівники без наукових ступенів і вчених звань, які мають не менше 5 років стажу педагогічної роботи, проводять навчальні заняття на високому науково-методичному рівні і мають видані навчально-методичні посібники, висококваліфіковані фахівці з військ (сил), органів військового управління, військових навчальних закладів (установ, організацій).

Термін подання документів — до 25.09.2016 р.

Довідкова інформація за телефоном:
(0482) 63-14-75.

Документи надсилаються на адресу: 65009, м.Одеса-09, вул. Фонтанська дорога, 10, голові конкурсної комісії Військової академії.

***

Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

1. Науковий співробітник науково-методичного відділу (психологічного вивчення особового складу), ШПК «працівник Збройних Сил України», посадовий оклад 2512-3555 грн.

Умови конкурсу: можуть брати участь працівники, які є громадянами України, вільно володіють українською мовою, мають науковий ступінь (вчене звання) та стаж роботи (служби) за відповідною спеціальністю (в окремих випадках на зазначену посаду можуть призначати висококваліфікованих фахівців з військ, військових навчальних закладів (установ, організацій) без наукового ступеня або вченого звання), досвід організації науково-дослідної роботи, повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста.

При відборі кандидатів на заміщення вакантних посад враховується наявність теоретичних знань та практичних навичок роботи на комп'ютерному технічному засобі (поліграф) та відповідну підготовку.

2. Науковий співробітник відділу науково-методичного забезпечення (проведення кадрової політики), ШПК «працівник Збройних Сил України», посадовий оклад 2512-3555 грн.

Умови конкурсу: можуть брати участь працівники, які є громадянами України, вільно володіють українською мовою, мають науковий ступінь (вчене звання) та стаж роботи (служби) за відповідною спеціальністю (в окремих випадках на зазначену посаду можуть призначати висококваліфікованих фахівців з військ, військових навчальних закладів (установ, організацій) без наукового ступеня або вченого звання), досвід організації науково-дослідної роботи, повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста.

Працівники для участі в конкурсі надсилають такі документи (матеріали): заява; автобіографія; копії документів про освіту та кваліфікацію; копії документів про науковий ступінь і вчене звання; службова характеристика; копія паспорта; копія ідентифікаційного коду; копія трудової книжки; список наукових праць (винаходів).

Дата проведення конкурсу — 11 жовтня 2016 року.

Термін подання документів — до 05 жовтня 2016 року включно.

Документи надсилаються на адресу: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України.

Додаткова інформація щодо основних функціональних обов'язків та умов оплати праці за тел. 454-73-35.

***

Національний президентський оркестр проводить конкурс на заміщення вакантних посад художнього та артистичного персоналу:

Управління

керівник музичний (музичної частини)

аранжувальник балетний

Духовий оркестр

група «Труби» — артист оркестру (заступник концертмейстера)

група «Електроінструментів» — артист оркестру (заступник концертмейстера) «контрабас — бас-гітара»

Симфонічний (камерний) оркестр

* група «Флейти» — артист оркестру (концертмейстер)

— артист оркестру (другий голос)

* група «Гобої» — артист оркестру (концертмейстер)

* група «Кларнети» — артист оркестру (концертмейстер)

— артист оркестру (другий голос)

* група «Фаготи» — артист оркестру (концертмейстер)

* група «Валторни» — артист оркестру (концертмейстер)

— артист оркестру (другий голос)

* група «Труби» — артист оркестру (концертмейстер)

— артист оркестру (другий голос)

* група «Тромбони» — артист оркестру (концертмейстер)

— артист оркестру (другий голос)

Примітки: посади з позначкою * комплектуються тимчасово до комплектування посад військовослужбовцями.

Претенденти повинні мати відповідний рівень освіти, високий рівень професійної підготовки, досвід роботи за фахом, досконалу виконавську майстерність, музичну культуру, оркестрову практику та добрі навички читання музичного матеріалу з аркуша.

Конкурс відбудеться 5-7 жовтня 2016 року о 10:00 в приміщенні Національного президентського оркестру за адресою: 04071, м. Київ, вул. Костянтинівська, 5, тел. (044) 425- 22-07, тел./факс (044) 425-31-40

Необхідні документи: заява; паспорт (копія); копія документу про освіту за відповідною спеціальністю; витяг з трудової книжки (за наявності); особистий листок з обліку кадрів, заповнений в установленому порядку, з вклеєною фотокарткою; папка для документів.

Документи приймаються щодня з 9:00 до 17:00 крім суботи та неділі.

Кінцевий строк прийняття документів — 27 вересня 2016 року.

«МІЙ ДОПІНГ — ЦЕ МІЙ ПАТРІОТИЗМ»

В Україну повернувся старший лейтенант Збройних Сил України Юрій Чебан, переможець Олімпійських ігор у каное-спринті на дистанції 200 метрів.

У Міжнародному аеропорту «Бориспіль» під музичний супровід військового оркестру з квітами, плакатами та короваєм чемпіона зустріли офіційні особи Міністерства оборони України, тренери, фахівці спорту, друзі та численні вболівальники. Серед тих, хто найбільше радів приїзду Юрія, були його наречена та мама — відома в минулому спортсменка та перший тренер чемпіона. Вона теж займалася саме веслуванням.

Людмила Олександрівна пишається, що її син вдруге став олімпійським чемпіоном:

— Це я йому навіяла, що він найсильніший, що нема чого боятися, що він обов'язково виграє. Це і є секрет успіху.

У Ріо-де-Жанейро човен Юрія Чебана, на якому зображено українських козаків, привертав велику увагу. Історію створення малюнка розповіла наречена Юрія Катерина:

— Одного разу Юрій прийшов і сказав, що хоче мати на борту свого каное якийсь особливий малюнок: «Якщо вже я представляю свою країну, то це має бути щось наше, українське…» Варіантів спочатку було безліч, адже символів в Україні багато: це і широкі лани, і небо, і калина… А потім народилася ідея — українські козаки, що скачуть полем, вогонь, булава…

Юрій Чебан, який після перельоту з Бразилії мав дещо втомлений вигляд, все ж таки погодився на інтерв'ю.

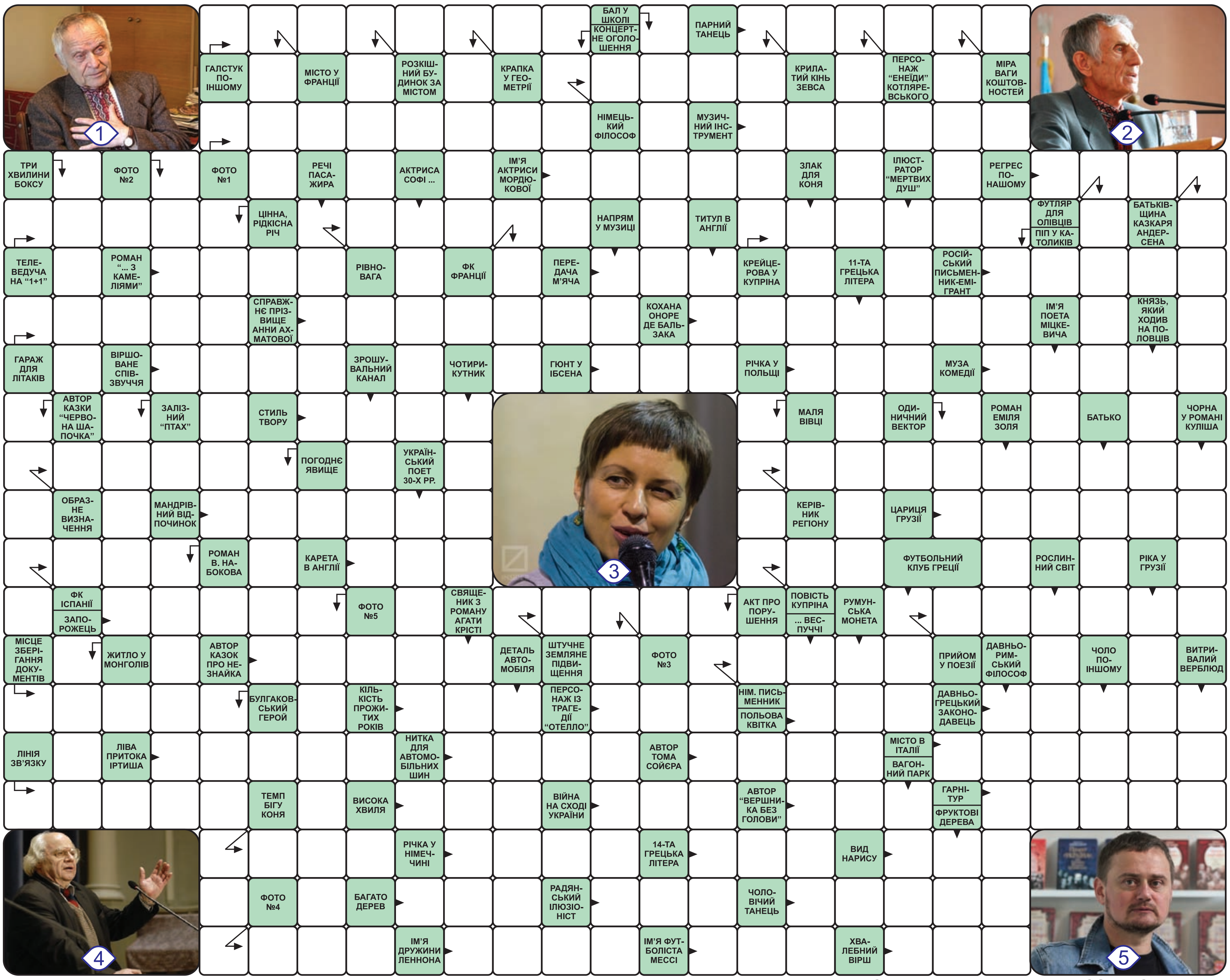
— Те, що я перший, зрозумів лише на фініші. Під час гонки дуже небезпечно крутити головою на всі боки, — посміхається чемпіон. — Ця перемога була найяскравішою в моїй кар'єрі. Але й гонка була найважчою, адже рідко трапляється така щільність результатів — весь заїзд влетів у 0,9 секунди. Мій допінг — це мій патріотизм. Свою перемогу присвячую рідним, близьким і, звісно, моєму народу, з яким я завжди разом. Наші бійці в районі АТО на одному фронті, я — на іншому, ми разом захищаємо Україну, країну, без якої за яку просто не існує! Без тих патріотів, хто зараз на Сході країни, ми б не змогли відстояти свою Батьківщину. І саме вони надихають нас на нові перемоги в спорті.

Дворазовий олімпійський чемпіон старший лейтенант Юрій Чебан з нареченою Катериною та мамою Людмилою Олександрівною

На Олімпійських іграх у Ріо-де-Жанейро армійці зробили вагомий внесок до скарбнички олімпійської збірної — вони здобули 6 медалей (2 золотих, 4 срібні). Загалом на Олімпіаді 2016 року українські спортсмени вибороли 11 медалей: 2 золоті, 5 срібних та 4 бронзові.

Роман ТУРОВЕЦЬ

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 32953 Замовлення 49477

Ціна вроздріб – договірна

ТВО головного редактора Анатолій МАРКЕВИЧ

Чергові по номеру — Геннадій КАРПЮК, Роман ТУРОВЕЦЬ

Провідний літературний співробітник — Леонід ГНАТЮК

Адреса редакції: вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Pp — Реклама редакції (подається безкоштовно)

P — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114